

Program för Gävleborg 2019-2022

Antagen av Förbundsstämman 2018-05-27

Innehåll

Program för Gävleborg 2019-2022 Antagen av Förbundsstämman 2018-05-27.....	1
Vision.....	4
Sjukvård.....	5
Personalens villkor.....	6
Regionen som arbetsgivare.....	7
Ledarskap och personalpolitik.....	7
Regionens Kompetensförsörjning.....	8
Hyrpersonal.....	9
Bemanning.....	9
Introduktion.....	9
Teambaserat arbetssätt.....	9
Personalrekrytering.....	10
Patientsäkerhet.....	11
Bemötande.....	12
Regional information- och bemötandegaranti.....	12
Personlig kontakt.....	13
Tillgänglighet.....	13
Regional vårdgaranti.....	14
Ökade öppettider.....	14
E-hälsa.....	14
Nollvision mot vårdskador.....	15
Kvalité.....	15
Vårdcoach.....	16
Lokaler.....	16
Kontanthantering.....	16
Primärvården.....	17
Bolagisera primärvården.....	17
Hemsjukvård.....	17
Akutsjukvården.....	18

Akutläkare	18
Ambulans.....	18
Barn- och ungdomsvård	19
Familjecentraler.....	19
Barnens hus	20
Mest sjuka äldre	20
Mellanvårdsplatser.....	21
Trygg hemgång	21
Sjuktransporter.....	21
Palliativ vård	22
Anhörigstöd	22
Psykiatrivård	22
Rehabilitering	23
Tandvård.....	23
Hjälpmedel	24
Folkhälsa.....	24
Regional tillväxt	25
Kompetensförsörjning.....	25
Praktik.....	26
Utbildning och forskning	26
Region Gävleborgs forskning och utveckling.....	27
Högskola	27
Folkhögskola.....	27
Privata aktörer.....	28
Entreprenöriellt lärande.....	28
Näringsliv	29
Näringsliv för tillväxt.....	29
Besöksnäring	30
Regional kultur	30
Kollektivtrafik	31
Infrastruktur	32
IT och fiber.....	33
Företagsamhet	33
Tillväxtmiljöer för nya och befintliga företag.....	33
Regional livsmiljö.....	34
Trygghet.....	34

Bostäder	34
LIS (landsbygdsutveckling i strandnära läge).....	35
Rovdjur	35
Migration och integration	35
Hållbarhet och miljö	36
Närproducerat	37

Vision

Vi ser en hoppfull framtid för Region Gävleborg. En framtid där hela Gävleborg ska leva och hela Gävleborg ska bli mer attraktivt för alla. Moderat politik ska se till att främja utvecklingen för en ökad attraktivitet och dragkraft samt skapa goda förutsättningar för ökad tillväxt.

Moderaternas vision för framtidens Gävleborg är att vi ska ha de bästa förutsättningarna för att bo, leva och verka i regionen. Livet i Gävleborg ska erbjuda den livskvalitet som människor efterfrågar med en bra balans mellan jobb, fritidssysselsättningar och rekreationsmöjligheter.

Det ska vara lätt att driva företag i Gävleborg, och lätt att etablera sig. Men vi måste även kunna erbjuda upplevelser för de som väljer att besöka Gävleborg.

Vår idé är att låta varje individ växa i sina styrkor, i solidaritet med varandra, och låta alla nå sin fulla potential. Vi Moderater utgår ifrån individen och dess vilja och förmåga att ta eget ansvar. För oss står patienten alltid i centrum, och vårt mål är en hälso- och sjukvård som kännetecknas av allra högsta kvalitet, god tillgänglighet samt jämlik, trygg och säker vård.

Vi arbetar för att behålla dagens personal och möjliggöra för framtida rekryteringar. Vi menar att en kompetent och motiverad personal är en förutsättning för att uppnå den vård och omsorg vi arbetar för. Vårt mål är att medarbetare ges större möjlighet till inflytande över sin egen arbetssituation. Vi ser korta beslutsvägar, ett lyssnande och närvarande ledarskap som självklarheter inom våra verksamheter. För att vårt arbete ska ge de resultat som vi ser som förutsättningar för en väl fungerande organisation behövs en tydligare och mer målinriktad styrning och kontinuerlig uppföljning.

Sjukvård

Vi behöver en tydligare och mer målinriktad styrning som kontinuerligt gör uppföljningar. För att vi ska kunna uppnå en väl fungerande hälso- och sjukvård är det viktigt att vi har kompetent och motiverad personal. Våra medarbetare ska kunna ges större möjligheter och inflytande över sin egen arbetssituation. Regionen ska visa förtroende och tillit till sin personal, för att på så sätt kunna bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare. Det resulterar i att vi kan behålla dagens personal, men även möjliggöra för framtida rekryteringar.

Vi ska säkerställa att våra gemensamma resurser används på ett konstandseffektivt sätt som utformar hälso- och sjukvården så att medarbetares kunskap och kompetens bättre tillvaratas.

De offentliga aktörerna ska aktivt arbeta för att skapa fler vägar in till arbetsmarknaden, detta genom att i sin egen verksamhet använda de nya etableringsreformerna som Alliansregeringen har infört.

Vi Moderater i Region Gävleborg vill att vården ska kännetecknas av hög standard, korta väntetider, och att den ska erbjudas alla medborgare på lika villkor. Det är viktigt att man som patient alltid kan känna sig trygg i att den vård som ges är den absolut bästa möjliga. Man ska aldrig behöva tvivla på att den svenska hälso- och sjukvården finns där när den behövs, och att den alltid håller hög kvalitet.

Hög och god kvalitet kan vara att man alltid kan komma i kontakt med en sjuksköterska eller läkare oavsett var man bor, eller vilken tid på dygnet det är. En annan viktig aspekt är att rätt vård och omsorg ska ges redan i ett första skede så patienten så snabbt som möjligt kan tillfriskna. Kvalitet är när patienten upplever att sjukvårdens medarbetare tar sig tid för dem, lyssnar på dem, tar dem på allvar och finns tillgängliga.

Sjukvårdens alla delar ska arbeta mot en större helhetssyn med patienten i centrum. Det måste vara enkelt för patienten att hitta rätt inom vården. Även hinder och krångel måste tas bort, till exempel **remisstvänet**. En bättre uppföljning av patienter måste göras, flera goda exempel finns då patienter följs upp per telefon. Även provsvar ska kunna ges på detta sätt. Detta är både uppskattat av patienten och bidrar till färre återbesök.

Sveriges hälso- och sjukvård har öppnat upp allt mer för privat drift inom välfärdssektorer som vård och omsorg – något som bland annat hjälper oss bekämpa de långa vårdköerna. Sjukvården ska dock alltid vara **offentligt finansierad**, samtidigt som vi vill att sjukvården ska kunna bedrivas av en **mångfald utövare**.

Moderaterna i Region Gävleborg arbetar för att **utveckla den patientnära vården**. Vi ser ett behov av **ökad samverkan och samordning mellan den nationella, regionala samt kommunala nivå** eftersom alla ansvarar för olika delar av hälso- och sjukvården.

Valfrihet ska inte behöva begränsas till det egna landstinget eller dess sjukvårdsregion, utan gälla för hela Sverige. Tillgängligheten ska vara hög liksom vårdkvalitén, därför ska den planerade vården ges där den utförs bäst. Detta betyder att alla utföranden inte kommer erbjudas på alla ställen i regionerna och länen. Ett alternativ till vårdval inom den öppna specialistvården kan vara att **specialister åker ut till hälsocentralerna** vissa bestämda dagar. Detta gör även att specialistvården kommer närmare patienten.

Med vår politik, satsningar och prioriteringar är vi övertygade om att sjukvården har goda möjligheter att klara framtida utmaningar, krav, behov och förväntningar.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Erbjud regionens medborgare en trygg och säker vård
- Göra sjukvården tillgänglig för alla
- Verka för att sjukvården alltid ska vara offentligt finansierad
- Arbeta för att sjukvården ska bedrivas av en mångfald utövare som medborgarna fritt kan välja bland
- Göra det enkelt att hitta rätt inom vården
- Ta bort remisstvänet
- Göra bättre uppföljning av patienten
- Verka för att specialister åker ut till hälsocentralerna vissa bestämda dagar
- Öka Samverkan mellan kommun, region och stat

Personalens villkor

Det är många vårddyrken som är ansträngande, med långa arbetspass som innefattar både fysisk och psykisk påfrestning. På vissa avdelningar är det oerhört låg bemanning vilket kan innebära att personalen behöver ta extra arbetspass. Under semestrar kan det dessutom hända att personalen får korta ned sin semester eller avbryta den för att man ska klara av patienttrycket. Risken finns att man som medarbetare inom sjukvården drabbas av förslitningsskador i leder och muskler, att man stressar för mycket vilket kan leda till bland annat sömnsvårigheter, men även andra psykiska och fysiska problem.

Vi vill att Region Gävleborg blir en så **attraktiv arbetsgivare** det går, där personalen är en självklar del i arbetet för att driva sjukvården framåt. Med avdelningar som har ansvar för egen ekonomi och planering, det vill säga **fristående enheter**, kommer motivationen och engagemanget öka – vilket resulterar i nöjdare personal samt en trygg och säker vård för regionens medborgare. Genom att lita på människor och låta dem ta ansvar kan regionen gå mot en ljus framtid där drivkraften att nå målen är höga. Kostnaderna minskar i och med att fast anställd personal stannar och verkar under längre tid i regionen. Beslutsvägarna blir kortare vilket ger en snabbare sjukvård och ett närmre samarbete.

Vi vill se över arbetstiderna, och om det går ska personalen erbjudas **flexibel arbetstid**. Om enheterna blir mer fristående blir det även enklare att lägga upp arbetstider och semestrar utifrån personalens önskemål. Personalen ska ha **rätt till heltid**, och de som vill ska **slippa delade turer** då detta kan skapa problem med att få ihop sin vardag. Genom att erbjuda personalen mer inflytande över sin arbetstid kommer regionen få en ökad trivsel och kunna minska på sjukskrivningsdagar.

Vi behöver även **genomlysa friskvårdsbidraget**. Vi vill veta om bidraget når de i personalen som är i störst behov av det och om det gör någon nytta. Regionen ska vara mer aktiv i hälsofrämjande åtgärder för personalen, och bidra med tips på passande motionsanläggningar. Utöka möjligheten för fler arbetsgrupper att **träna på arbetstid**, samt peppa de människor som idag inte aktivt väljer att motionera.

Medarbetarnas **löner ska vara individuellt anpassade och satta**, utifrån kriterier som kompetens, ansvar och resultat. Vi vill även **premiera den personal som inom vården ger ett bra bemötande**, och som behandlar patienterna på ett värdigt sätt. Det ska löna sig att göra det lilla extra, och vårdpersonalen som sätter patienten och dess behov i centrum ska uppmuntras. Slutligen vill vi att personalen ska uppmuntras i att vidareutbilda sig. Bland annat genom **karriärtjänster**, via lönehöjning. En karriärtjänst innebär att du kan göra karriär utan att bli chef, exempelvis genom att bli förste specialist. Det kan vara inom sitt specialismråde eller inom nya områden. Vi behöver en kultur där man jobbar med ständig kompetensutveckling.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Göra personalen till en självklar del i arbetet för att driva sjukvården framåt
- Införa avdelningar som har ansvar för sin egen ekonomi och planering
- Om det är möjligt, erbjuda personalen flexibel arbetstid
- Arbeta för att all personal ska ges rätten till heltid
- Verka för att de som vill ska slippa delade turer
- Genomlysa friskvårdsbidraget
- Göra regionen mer aktiv i hälsofrämjande åtgärder för personal
- Utöka möjligheten för fler arbetsgrupper att träna på arbetstid
- Arbeta för individuellt satta och individuellt anpassade löner
- Premiera personal som stimulerar gott bemötande bland personalen
- Uppmuntra personalen att vidareutbilda sig genom karriärtjänster

Regionen som arbetsgivare

En väl fungerande organisation tillika attraktiv arbetsgivare och arbetsplats förutsätter ett bra och tydligt ledarskap. För att uppnå vårt mål om en hälso- och sjukvård som kännetecknas av allra högsta kvalitet, god tillgänglighet samt jämlik, trygg och säker vård – krävs god insyn, tillsyn och tydliga krav från ledningen. En transparent organisation där alla arbetar mot samma mål, och för att stärka Region Gävleborgs utveckling.

Idag är det alldeles för många beslut som fattas på högsta nivå inom regionen, vilket innebär långa beslutsvägar där ärenden riskerar att falla bort på vägen. När allt ska godkännas av högsta ledningen minskar chansen att goda idéer, förbättringar och lösningar på problem, inte ens nämns utan stannar hos den anställde. Detta är ett enormt slöseri av kunskap och kreativitet, vilket vi anser bidrar till att regionen står och stampar på samma ställe med dålig ekonomi, underbemanning, höga kostnader för inhyrd personal, dåligt rykte samt en tyst personalgrupp. Våra chefer måste lyssna på sina anställda.

För oss är det självklart att ansvar och befogenhet ska delegeras ner på verksamhetsnivå, till personalen på golvet. Organisationen, och dess hierarkiska ledarskap, riskerar att framställa regionen som en mindre attraktiv arbetsgivare eftersom personalen saknar inflytande över sin arbetssituation. Därför är det viktigt att våra chefer lyssnar på sina anställda och att vi ändrar det hierarkiska ledarskap som idag råder i Region Gävleborg.

En toppstyrd verksamhet behöver inte automatiskt resultera i ökad effektivitet. Mängden beslut och nivåer kan leda till en långsam organisation där goda idéer försvinner på vägen, om de ens nämns. Vi måste ta till vara på personalens idéer och förslag och bemöta dem på ett bra sätt. Genom att lyssna på personalen kan vi som arbetsgivare lära oss nya arbetssätt, förbättra verksamheten samt få ekonomiska fördelar.

De flesta är nöjda med sina arbetskamrater, arbetslagen är ofta sammansvetsade och alla försöker ställa upp för varandra så mycket det går. Utan personalens ansvarskänsla gentemot varandra skulle inte regionen fungera då personalen idag många gånger arbetar på sin maxkapacitet för att få allt att gå ihop.

Ledarskap och personalpolitik

Ledarens förmåga att påverka arbetsmiljön i verksamheten är stor, därför kan det sannolikt vara en av de viktigaste faktorerna för att uppnå en sund styrning och ledning. Det är viktigt för den högsta

ledningen att försäkra sig om att det man lär ut och tränar på i ledarutbildningarna är det innehåll som är centralt för utbildningsmottagaren. Ledarutveckling är inte enbart en HR-fråga, även den högsta ledningen är delaktig i frågan.

Det är enormt väsentligt med ledare som lyssnar och är närvarande, det underlättar för dialoger mellan chefer och medarbetare, det bidrar till att förslag, goda idéer och förbättringar kan förverkligas. En uppmärksam och närvarande ledare innebär att rätt förutsättningar och befogenheter för den rollen måste skapas och ges utrymme i realiteten och organisatoriskt. Ett förbättrat ledarskap kan bidra till en god arbetsmiljö för våra medarbetare. En arbetsmiljö och tillvaro som leder till att våra medarbetare aktivt väljer att stanna kvar inom våra verksamheter, som i längden möjliggör kostnadsreduceringar i form av minskat behov av hyrpersonal, till en rimlig nivå.

Vi måste lyssna på vår personal och lita på att de själva kan ta ansvar och utveckla den miljö de dagligen arbetar i. Detta genom att **flytta ansvar närmre medarbetarna och längre ut i verksamheterna**, samt öka deras inflytande över den egna arbetssituationen som på sikt kan leda till en behagligare arbetsmiljö. En arbetsmiljö där deras kompetens och erfarenheter i sin tur kan leda till bättre effektivitet och resultat. Vi arbetar för ett ledarskap som vågar fördela ut ansvar och befogenheter till medarbetare utifrån tydliga ansvarsområden. Moderaterna i Region Gävleborg är övertygade om att en motiverad medarbetare som känner uppskattning kan generera kvalitetsförbättringar.

Arbete inom vård- och omsorg innebär många komplexa uppgifter. Verksamheterna är i ständig förändring och ofta geografiskt spridda. Inom denna typ av yrkesutövning har det visat sig vara mer effektivt att ha **färre anställda per chef**. Alltför många anställda per chef kan innebära ökad stress och överbelastning hos cheferna, men även ett ökat missnöje gentemot chefen hos de anställda. Studier har även kunnat visa att stora arbetsgrupper tenderar att associeras med fler incidenter.¹ Vi måste ha färre anställda per chef för att öka arbetsmiljöns kvalitet, både för chefen och dennes medarbetare.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Verka för att chefer visar ett mer lyhört och närvarande ledarskap
- Ta till vara på personalens idéer och förslag, och bemöta dessa på ett bra sätt
- Utveckla de ledande rollerna i våra verksamheter
- Fördela ut ansvar och befogenheter längre ut i verksamheterna
- Verka för att antalet underställda per chef begränsas i en framtida organisation

Regionens Kompetensförsörjning

Samtidigt som det är viktigt att våra medborgare och patienter är tillfreds med sjukvården som erbjuds, ska även vårdpersonalen känna att de trivs och kan utföra sitt arbete utan onödiga förhinder. Arbetsmiljön för vår vårdpersonal måste vara trivsamt och förstklassigt. Det är viktigt att alla medarbetares kompetens tas tillvara på och att Region Gävleborg är en arbetsplats där människor trivs.

Det råder ett stort behov av både medarbetare och kompetens inom våra hälso- och sjukvårdsverksamheter. Emellanåt kan kortsiktiga lösningar vara nödvändiga. Dock anser vi att en hållbar framtida kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården förutsätter en **långsiktig strategi för personal- och kompetensförsörjning**. Kortsiktiga besparingsåtgärder ska ersättas med ett långsiktigt arbete, med fokus på kvalitet och patientsäkerhet.

¹ Dagens Medicin "Chefer i vården har flest underställda" 2016-09-13
<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2016/09/13/chefer-i-varden-har-flest-understallda/>

Hyrpersonal

Att använda sig av hyrläkare är ibland ett måste och är under kortare perioder nödvändigt. Idag använder vi oss dock av alldeles för mycket hyrpersonal, Moderaterna i Gävleborg vill **minska beroendet av hyrläkare**. För patienterna kan oregelbundenheten som skapas när man tar in hyrläkare resultera i att de känner sig osäkra och otrygga. De får möta olika läkare vid varje besök, som inte är insatta i personens sjukdomsbild. Det kan ta både tid och kraft att behöva återge sin sjukdomshistoria varje gång man som patient möter ny läkare.

Vi vill minska beroendet av hyrläkare, och utveckla arbetet med att rekrytera fast anställd personal för att på sikt bli den bästa tänkbara arbetsgivaren. Till hjälp kan vi använda oss av **etableringscoacher/medflyttarservice**. De bistår med lokal, samt regional, kunskap, de hjälper till att hitta bostad, skola och arbete åt medföljande familj. En tjänst som kan bidra till att få läkare att vilja flytta hit och stanna. Men det kan även bidra till att ST-läkare väljer att stanna kvar efter färdig specialisttjänstgöring.

Bemanning

Nya arbetssätt och metoder leder till att dagens medarbetare väljer att stanna kvar, samtidigt som det ger bättre förutsättningar vid nyrekryteringar. Vi vill arbeta för att yrkesintroduktionen för våra nytutexaminerade och nyanställda ska förbättras, gärna genom **individuella introduktionsprogram** med en mentor. Vi är även i behov av att se **över grundbemanningen** inom våra verksamheter, framförallt på vårdavdelningar. Här har vi kunnat se indikationer som tyder på stundvis svårigheter att bemanna på grund av vårdtyngd och obekväma arbetstider. En ökad grundbemanning kan då vara en väg framåt och underlätta vid schemaläggning och minska sjukskrivningstal, samtidigt som det förbättrar arbetsmiljön för vårdpersonalen.

Introduktion

Ytterligare ett förslag som långsiktigt kan gynna både medarbetare, patient och arbetsgivare är införandet av ett **regionalt program i allmäntjänstgöring** för våra nytutexaminerade sjuksköterskor, som påminner om läkarnas AT-program.

Programmet ska bidra till ökad praktisk erfarenhet samt kliniskt patientarbete, vilken i dagsläget är begränsad under utbildningen. Sjuksköterskorna skulle då omfattas av den systematik och kvalitetsgaranti motsvarande den som gäller vid AT-tjänstgöring för läkare. Allmäntjänstgöring för sjuksköterskor kan innebära att patienterna får en bättre omsorg med tryggare sjuksköterskor, deras status höjs, och rekryteringsmöjligheterna kan förbättras och öka ytterligare.

Även behovet av specialistsjuksköterskor är omfattande. För att säkra tillgången på kompetenta sjuksköterskor ser vi behov av att ytterligare fördjupa specialisttjänstgöring för de legitimerade sjuksköterskorna. På så sätt kan vi upprätthålla kvaliteten inom den specialiserade sjukvården. Ett alternativ kan vara att en heltidstjänst består av 50 % kliniskt arbete och 50 % studier. En vidareutbildning betald av Regionen, som kontinuerligt blandar teori och praktik i sköterskans utbildning.

Teambaserat arbetssätt

Ytterligare ett sätt att tillvarata medarbetares kompetens och nyttja resurserna mer effektivt är införandet av nya arbetsmetoder i form av **teambaserat arbetssätt**. Ett framgångsrikt koncept som innebär att olika discipliner och kompetenser samarbetar – med patientens individuella behov i centrum. Ansvarsfördelningen tydliggörs mellan de olika disciplinerna som samlas kring den enskilde patienten, med andra ord – rätt kompetens, på rätt plats, vid rätt tillfälle. Detta kan även bilda underlag till schemaläggning, det innebär dock inte att man är ett fast bemannat team utan medarbetarna styrs utifrån identifierat behov hos patienten. Syftet med teamet är att alla berörda ska kunna diskutera hypoteser och lösningar utifrån sjukdomsbild. Olika kompetenser med unika kunskaper som tillsammans bidrar med olika perspektiv och slutligen bästa möjliga lösning och behandling. Efter beslut är sedan varje teamarbetare ansvarig för respektive del i behandlingen.

Genom att arbeta i team kan man möjliggöra flexibilitet inom och mellan våra avdelningar och enheter genom en övergripande kompetensförsörjningsplan. En **rotation för våra medarbetare** som kan bidra till ett interprofessionellt lärande och då motivera ytterligare att kvarbli i vår organisation. En förutsättning för att kunna fördela arbetsuppgifter på ett optimalt sätt är också att alla yrkesgrupper inom verksamheten har en mycket god kännedom om varandras kompetenser, vilket i sin tur innebär att vi måste lägga stort fokus på kontinuitet inom bemanningen.

Det är önskvärt att **schemalägga läkare** för att få optimal bemanning och ökad effektivitet. Men det är även viktigt att både läkare och sköterskor kan fler språk, något som även ska vara meriterande.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Verka för ett närvarande ledarskap
- Ta fram ett strategiskt kompetensförsörjningsprogram
- Minska beroendet av hyrläkare
- Öka grundbemanningen
- Införa ett bättre regionalt introduktionsprogram för allmäntjänstgöring
- Införa fördjupad specialisttjänstgöring för sjuksköterskor
- Införa nya arbetsmetoder i form av ett teambaserat arbetssätt
- Införa en tjänst för etableringscoach/medflyttarservice
- Införa rotation för våra medarbetare
- Schemalägga läkare

Personalrekrytering

Region Gävleborg behöver rekrytera personal, samt behålla redan anställd personal. Vi har konstaterat att det idag saknas ett flertal specialister inom flera områden, vilket drabbar både personal men framförallt patient. Vi har även haft stor omsättning på chefer, vilket bidrar till ökade kostnader, samt osäkerhet inom personalgrupperna.

Vi har flera förslag till hur vi ska kunna rekrytera ny personal och få dem att stanna. Genom att aktivt arbeta med att **utveckla samarbete mellan regionen och vårdutbildningar** kan vi knyta nytutexaminerade sköterskor till oss.

Region Gävleborg ska öppna upp för skolelever att praktisera inom vården, detta för att skapa ett intresse för vård- och omsorgsyrken redan i tidig ålder.

Vi anser att **introduktionen för ny personal** bör ses över. En bättre och mer effektiv introduktion gör att personalen blir mer säker, men även kan börja arbeta snabbare. **Karriärtjänster inom sjukvården** behövs också för att sjuksköterske- och undersköterskeyrkets attraktionskraft ska stärkas i Gävleborg.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Utveckla ett samarbete mellan regionen och vårdutbildningar
- Öppna upp för fler skolelever att praktisera inom vården
- Införa bättre och effektivare introduktion för nyanställda
- Ha fler karriärtjänster för sjuksköterske- och undersköterskeyrket
- Anställa fler läkare och sköterskor som kan olika språk

Patientsäkerhet

Enligt hälso- och sjukvårdslagen (1982:763) är hög patientsäkerhet ett grundläggande krav, och i patientsäkerhetslagen (2010:659) fastslås att det är vårdgivarens ansvar att vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga vårdskador och kontinuerligt genomföra riskanalyser gällande eventuella brister i verksamhetens kvalitet.

Det finns tydliga metoder och arbetssätt som förutsätter ett mer systematiskt arbete än vad som sker idag. En säker vård ska vara kunskapsbaserad och utföras av rätt kompetens. Den förutsätter patientfokus, samt att vården är organiserad för patientsäkerhetsarbete. För det krävs ett viktigt utvecklingsarbete på våra vårdavdelningar i form av **ökad tillgång på vårdplats**, på rätt avdelning, med rätt specialistkompetens. I de fall Region Gävleborg inte kan erbjuda patienten rätt kompetens är det självklart att patienten ska remitteras vidare, vilket även ställer höga krav på en väl fungerande remisshantering.

Våra medarbetare utgör en mycket viktig del i den enskilde patientens upplevelse vad gäller bemötande, omhändertagande och engagemang. Därför ser vi vikten av att fortsätta arbeta med, och genomföra de förändringar inom ledarskap- och personalpolitik som tidigare nämnts under kompetensförsörjning.

Det är även viktigt att **ledningen prioriterar arbetet med patientsäkerhet** och ställer tydliga krav på förbättringar och återkopplar resultat av exempelvis riskanalyser. Vi ser dessutom ett behov av att förbättra våra interna system för avvikelserapportering.

Som ett steg i att öka patientsäkerheten ytterligare anser vi att **dagens städning** ska vara mer integrerad i vårdprocessen. En integrering som genererar en ökad känsla av ansvar och tillhörighet för den hygienansvarige gentemot övriga medarbetare på avdelningen, men det ökar även renligheten på våra avdelningar vilket är av största vikt.

Vi ser vikten av regelbunden uppföljning av att våra hygienföreskrifter sker. Vi vill genomföra en **genomlysning av våra vårdavdelningar** för att sedan i samband med nyinvesteringar och renoveringar ersätta dagens mindre ändamålsenliga rum och lokaler till att bli mer moderna, välanpassade och lättstädade. Ur ett patientperspektiv ser vi **enkelrum med egen dusch och WC** som det mest fördelaktiga alternativet. Enkelrum med yta som möjliggör för en extrasäng i de fall anhöriga kvarblir på sjukhuset. Det genererar dessutom till en mer funktionell arbetsmiljö som underlättar för våra medarbetare, och minskar risken för infektioner och vårdskador.

För att stärka patientsäkerheten vill vi se över ansvarsfördelningen vad gäller den enskilde patienten. Vi ser med fördel att det finns en resurs som bär det huvudsakliga ansvaret för patienten, ett **samordningsansvar**, som ser helheten. Tillsammans med en tydligare rollfördelning, och ett tydligt ledarskap ser vi både ur ett patientperspektiv, samt organisatoriskt att en **fast vårdkontakt** i form av en koordinator inom primärvården kan utgöra en trygg och tillgänglig punkt för patienten.

När vi sedan talar om våra multisjuka patienter är bättre samordning, och en säker vård för den enskilde patienten oerhört viktigt. En patientgrupp som ibland hamnar mellan stolarna då olika verksamhetsområden och huvudmän ansvarar för olika delar i vårdkedjan.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Verka för att ledningen prioriterar patientsäkerhetsarbetet
- Integrera städningen i vårdprocessen efter behov
- Investera i mer moderna och ändamålsenliga lokaler samt enkelrum för patienterna
- Öka antalet vårdplatser
- Tilldela primärvården ett samordningsansvar i form av en fast vårdkontakt för den enskilde patienten

Bemötande

Med hjälp av Patientlagen (2014:821) vill man stärka och tydliggöra patientens ställning, samt främja patientens integritet, självbestämmande och delaktighet. Lagen är dessutom en viktig del i vårt utvecklings- och förbättringsarbete gällande bemötande inom våra verksamheter.

För att nå en patientsäker vård ser vi det som en förutsättning att ständigt **kompetensutveckla våra medarbetare**. Detta för att i deras dialog med patienter och anhöriga genomsyras av ett bemötande som speglar en respektfull kommunikation, engagemang och ansvar från vården.

För att patienten ska känna trygghet och förtroende för vården är ett respektfullt bemötande bland det allra viktigaste. Våra medarbetare kommer möta patienter med olika förutsättningar, funktionsvariationer och modersmål. Det innebär att krav ställs på att kunna förmedla och uttrycka sig i tal, skrift och handlingar, men även genom kroppsspråk, tonfall och gester. Oavsett om det är bemötande i en krissituation eller en mindre allvarlig situation. Det är oerhört viktigt att medarbetarna ser vikten i det personliga mötet.

Kontakten och dialogen med de personer som söker vård ska bygga på respekt för människors lika värde, individens självbestämmande och integritet. Ett gott bemötande har även en avgörande betydelse för vårdens och omsorgens kvalitet och främjar patientsäkerheten. God kommunikation med patienterna, och att involvera patienten i sin egen vård är avgörande för att hälso- och sjukvården ska kunna ge förstklassig vård. Tydlig information stärker även patientens ställning och delaktighet, vilket kan utgöra en stor del i behandlingens resultat.

Regional information- och bemötandegaranti

Det är ytterst viktigt att patienten känner sig trygg, sedd och hörd i kontakten med våra verksamheter och blir bemött på ett värdigt och respektfullt vis. Vi vill att en form av **regional informations- och bemötandegaranti** införs för att säkerställa att Patientlagens intentioner fullföljs. En sådan garanti ska kunna säkerställa att patienten får tydlig information om sina egna beslut, samt stöd i sin sjukdomsprocess. Garantin ska även säkerställa att patienten bemöts på ett professionellt vis i alla sina kontakter inom vården.

Informations- och bemötandegarantin bör utformas i form av ett löfte till medborgarna, samtidigt som det ges som ett uppdrag till vården. Införandet av en garanti ger även möjlighet att premiera medarbetare och verksamheter som efterlever de krav och uppfyller dess syfte. Förutom införandet av en garanti gentemot den enskilde patienten, ska även de konsekvenser som uppstår i de fall garantin inte uppfylls framgå, förslagsvis kan den drabbade slippa patientavgiften för det aktuella vårdbesöket.

Ytterligare delar i informations- och bemötandegarantin kan utgöras av särskilt stöd för patienter med stort vårdbehov, samt stöd för att hitta i vårdssystemet. Det ska finnas krav på att all information som lämnas till patienten håller hög standard, **tydliga och enkla klagomålsfunktioner** med klara tidsgränser och återkopplingar. Det innebär att det även är aktuellt att se över resurser till patientnämnd och program för åtgärder. Verktygen för detta kan lämpligen hämtas från Patientlagen.

Om patienten blir bemött på ett värdigt och respektfullt sätt går tillfrisknandet och återhämtningen fortare och det öppnar upp för att anhöriga ska känna sig välkomna att vara delaktiga i vården. Vi måste våga lyfta upp, och hantera hur personalen bemöter våra patienter. Här tror vi på att vidareutbilda personalen i respektingivande bemötande, samt flytta på personal som inte trivs med sina arbetsuppgifter.

Personlig kontakt

Bemötandet patienten får idag är i många fall en telefonsvarare, där patienten får knappa in ett val och sedan tala eller knappa in sitt personnummer och telefonnummer, för att sedan bli uppringd. Många patienter upplever att det är svårt att hinna göra val på telefonen, eller har svårt att höra vad rösten på telefonsvararen säger. Detta kan skapa en otrygghet, framför allt hos många av regionens äldre patienter. Alla vill heller inte uppge sitt personnummer, och känner sig osäkra på ifall de verkligen blir uppringda.

För verksamheterna är de tekniska hjälpmedlen som internet, växlar med mera, viktiga. De ska dock inte ersätta möjligheten till personlig kontakt.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Införa en regional informations- och bemötandegaranti
- Premiera medarbetare och verksamheter som uppfyller garantins mål och syfte
- Vidareutbilda personal i respektingivande bemötande
- Kunna flytta personal som inte trivs med sina arbetsuppgifter
- Införa tydliga och enkla klagomålsfunktioner
- Kunna erbjuda en personlig kontakt till de människor som önskar detta

Tillgänglighet

Vår utgångspunkt är en hälso- och sjukvård som präglas av allra högsta kvalitet och god tillgänglighet för alla. Då patientdelaktighet leder till bättre vård och hälsa, anser vi det angeläget att fortsätta **utveckla vår vårdvalsmodell** för att ytterligare stärka patienternas valfrihet. Det är viktigt att **underlätta för alternativa vårdgivare att etablera sig**, samtidigt som vi vårdar avtal och relationer med dagens vårdgivare. Med ökad valfrihet och ett bredare utbud av aktörer ser vi att tillgängligheten, kvaliteten och effektiviteten även inom våra egna verksamheter kan öka. Fler vårdgivare kan även bidra till att väntetiderna för de enskilda patienterna kan kortas ned. I fortsatt arbete med modellen är det viktigt att den är konkurrensneutral för att möjliggöra goda och stabila förutsättningar, både för den upphandlade och offentligt drivna sjukvården.

Både fler och mer flexibla vägar in i sjukvården ger trygghet och stärker den enskilde patientens autonomi. En tillgänglig vård kan exempelvis innefatta en **fast vårdkontakt**. Att man oavsett tid på dygnet kan komma i kontakt med sjukvårdskunnig personal. Vård ska finnas att tillgå när behov uppstår. Det ska råda valmöjligheter i frågan om hur patienten kan komma i kontakt med sjukvården. Tillgänglighet ska även innefatta rätten till kontakt via personligt bemötande när behov uppstår,

exempelvis i väntrum och reception samt per telefon. Personal ska finnas tillgänglig på våra avdelningar och mottagningar.

Regional vårdgaranti

Moderaterna i Gävleborg vill **införa en regional vårdgaranti** som ett led i att säkerställa god tillgänglighet, men även ett verktyg som gör det möjligt att premiera de enheter och vårdavdelningar som är väl fungerande, följer tilldelade ekonomiska ramar samt har korta väntetider.

För att öka tillgängligheten ytterligare, i form av trygg omvårdnad, vill vi **införa mellanvårdsplatser**. Detta för patienter som är medicinskt färdigbehandlade, men fortfarande har behov av fler vårdinsatser än de som erbjuds på kommunala korttidsboenden eller särskilt boende. Mellanvårdsplatser innebär att trycket kan minska på vårdavdelningar, bidra till färre överbeläggningar men även frigöra vårdplats för annan patient. Med anledning av detta bör därför Regionen skapa och driva mellanvårdsplatserna, och genom samverkan erbjuds kommunerna därefter att köpa vårdtyg för sina patienter.

Ökade öppettider

Regionens **hälsocentraler behöver öka sina öppettider** för att göra det lättare för patienterna att besöka dem istället för att åka till akutmottagningarna. Något som skulle öka tillgängligheten ytterligare. Idag är det många som ogärna tar ledigt från jobbet för att besöka hälsocentralen. Detta leder till att många besöker akuten efter arbetstid trots att det inte rör sig om akuta sjukdomsfall eller besvär.

Moderaterna i Gävleborgs ska:

- Underlätta för alternativa vårdgivare att etablera sig
- Vidareutveckla vårdvalsmodellen ytterligare, exempelvis inom rehabilitering
- Införa regional vårdgaranti
- Öka öppettiderna på länets hälsocentraler
- Införa mellanvårdsplatser
- Införa fast vårdkontakt

E-hälsa

Behovet av att utveckla vår hälso- och sjukvård är en av de viktigaste frågorna när vi pratar om den demografiska utvecklingen i landet, och som kommer att ställa allt högre krav på våra sjukhus och vårdinrättningar. Med utgångspunkten *patienten i centrum* kan e-tjänster bidra till, förutom en ökad delaktighet och tillgänglighet, en minskad administration och mer effektiv organisation. Vidare ser vi en effektivare organisation som exempelvis bygger på fungerande utbyte av information mellan olika system, inklusive e-journaler och läkemedelslistor, mellan kliniker och vårdinrättningar. Det innebär att man som patient inte behöver återupprepa sina besvär vid varje läkarbesök, oavsett om det är vid uppföljning, återbesök eller besök på annan avdelning eller mottagning.

Vi vill därför utveckla journalsystemet på nätet ytterligare, och **ligga i framkant vad gäller e-hälsa** och välfärdstekniska lösningar. Vi arbetar för en ökad tillgänglighet i och med förbättrad möjlighet till tidsbokning och ombokning på nätet, samt SMS-aviseringar. Stöd av tekniska och nätbaserade lösningar möjliggör en ökad flexibilitet och väg in i sjukvården.

Digitala lösningar ökar i dagens samhälle och ger nya möjligheter för många. Lösningar som utformas så att de är tillgängliga för alla, oavsett funktionsförmåga. E-hälsan växer idag allt mer², vars syfte är att skapa en ökad trygghet och delaktighet för människor i behov av stöd och vård/omsorg genom användandet av tekniska lösningar och nya arbetsmetoder. Alla patienter har olika förutsättningar och möjligheter att kontakta vården. Vi ser därför att välfärdstekniska lösningar även kan bidra till en **ökad tillgänglighet i form av nätbaserade konsultationer** med sjukvårdskunnig personal. Teknikens utveckling kan även möjliggöra för äldre att kvarbli i hemmet längre, men samtidigt ha tillgång till den vård och service de behöver.

Moderaterna i Gävleborgs ska:

- Satsa på den medicinska teknikutvecklingen, välfärdstekniska lösningar och e-tjänster
- Säkerställa informationsutbyte mellan olika datasystem inom och mellan vårdgivare

Nollvision mot vårdskador

Många patienter drabbas av vårdskador som infektioner, liggsår, felbehandlingar med mera, när de vistas på sjukhus. Detta måste vi sätta stopp för. Det ska inte vara en risk för patienternas hälsa att befinna sig på sjukhus, därför vill vi **införa en nollvision mot vårdskador** i Region Gävleborg. För att visionen ska kunna bli verklighet krävs det att den genomsyrar hela vården, samt att den följs upp av konkreta åtgärder.

Vi vill ha bättre städrutiner och kontinuerliga uppföljningar av hygienföreskrifterna. Arbetet med att komma åt problemen med vårdskador måste ständigt uppdateras. Genom att ha mer moderna och bättre rustade lokaler som är mer lättstädade, blir det enklare att hålla rent vilket minskar risken för vårdinfektioner.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Införa nollvision mot vårdskador i Region Gävleborg
- Införa bättre städrutiner
- Göra regelbundna uppföljningar av hygienföreskrifterna
- Erbjuder modernare och bättre rustade lokaler

Kvalité

Vi vill ha **tydliga kvalitetsperspektiv** inom sjukvården i regionen. Kvantitet ska inte gå före kvalitet, vi ska inte hantera ett flertal patienter på kort tid istället för att verkligen se varje patient som en person med speciella behov. Varje person som söker vård av något slag ska få ut den tid och engagemang som denne har rätt till. Om vården ger varje patient tid, ställer frågor, bemöter och svarar på frågor kan fler återbesök undvikas eftersom patienten får rätt behandling vid första besöket.

Det är viktigt att vi skapar bra förutsättningar för att göra **uppföljningar på regionens kvalitetsarbete**, samt att arbetet kan redovisas på ett bra sätt.

När vi pratat med patienter och personal såväl inom landstings- som kommunala verksamheter får vi samma bild, det finns inte tid för att verkligen se personerna som söker vård eller omsorg.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Ha tydliga kvalitetsperspektiv inom sjukvården i regionen

² <https://www.ehalsomyndigheten.se/om-oss/vad-ar-e-halsa/>

- Göra uppföljningar på regionens kvalitetsarbete

Vårdcoach

För många patienter kan det vara svårt att hitta rätt i vården. Det finns många val att göra, och som patient eller anhörig kan det vara svårt att veta vilken vård som behövs, men även vilken vårdgivare de ska vända sig till. Det kan vara svårt att veta vilka rättigheter och möjligheter man som patient har, och många gånger missar vårdgivaren att informera om andra lösningar som innebär vård utanför landstingets egen regi. Det innebär att patienterna inte är garanterade rätt vård, på rätt ställe under rimlig tid. Så ska det absolut inte vara.

Vi vill **införa vårdcoacher**. Som vårdcoach hjälper man patienter och anhöriga till rätt vård direkt. Vårdcoacher ska finnas som en resurs för de patienter som har svårt att hitta rätt, är för sjuka för att orka leta och som saknar stöd från anhöriga.

Vårdcoach ska erbjudas patienter med behov redan inom primärvården för att snabbt skapa rätt förutsättningar till en snabb och säker vård. Det är viktigt att varje patient får en individuell bedömning angående behoven som finns utifrån klara kriterier.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Erbjudas vårdcoach till patienter med behov

Lokaler

Region Gävleborg har ett flertal eftersatta lokaler på regionens sjukhus som inte klarar av dagens verksamhet eller patientflöde. Undermåliga lokaler ihop med gammal utrustning gör att patientsäkerheten äventyras, något som påtalats både av patienter och personal.

Varje sjukhus behöver en **komplett lokalförsörjningsplan** för samtliga sjukhus och vårdenheter. Där både dagens och framtidens behov finns nedskrivet. Utifrån lokalförsörjningsplanen ska sedan renoveringar, ombyggnationer, rivningar med mera, struktureras upp så regionens alla avdelningar gör maximal nytta.

De lokaler som Regionen inte har behov av, men som behöver finnas kvar i dess fastighetsbestånd, kan hyras ut till annan verksamhet.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Införa en komplett lokalförsörjningsplan för varje sjukhus och vårdenhet
- Hyra ut tomma lokaler på kortare kontrakt för snabb omstrukturering

Kontanthantering

Enligt domslutsutslag i kammarrätten ska människor kunna betala med kontanter överallt. I Region Gävleborg, men även många andra regioner och landsting, är möjligheten att betala med kontanter borttagen och istället utbytt mot fakturabetalning. Ett system som till största del fungerar, däremot finns människor som vill kunna betala med kontanter, varpå det måste vara möjligt att kunna göra det. Idag finns ingen regiondriven hälsocentral eller sjukhus som accepterar kontanter eller betalkort, vilket hindrar valfriheten för våra patienter.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Återinföra möjligheten att kunna betala kontant samt med betalkort

Primärvården

Ett av primärvårdens kännetecken är att man i stor utsträckning samverkar med andra aktörer, och det är en självklarhet utifrån primärvårdens roll som första linje. En fungerande samverkan utgör därför ett grundkrav för att primärvården ska kunna leverera en bra hälso- och sjukvård.

Det är inte ovanligt att patienter får möta olika hyrläkare inom primärvården, vilket är ett problem. Även personal kan uppleva det problematiskt med många hyrläkare. På hälsocentraler i mindre orter kan det vara svårt att rekrytera personal då flertalet läkare och sköterskor gärna arbetar och bor på större orter. Detta gör bland annat att det uppstår olikheter mellan de olika hälsocentralerna i regionen, vilket är oacceptabelt.

För att jämna ut kompetensen på de olika hälsocentralerna kan ett alternativ vara att **aktivt söka personal utifrån** som kan tänka sig att flytta till de mindre orterna. Då skulle vi kunna bistå med hjälp att hitta boende, erbjuda **flyttbidrag**, men även annan relevant hjälp som innebär att läkare med familj vill flytta dit och bo kvar.

Det finns de patienter som upplever det krångligt och svårt att förstå läkare som inte talar svenska. Ett **samarbete med instanser som lär ut svenska** kan vara en lösning, Regionen skulle då även kunna **erbjuda praktik jämte ordinarie personal** för att få in läkaren i verksamheten.

Bolagisera primärvården

För några år sedan omvaldes folktandvården i Gävleborg till ett landstingsägt bolag. Detta har fungerat bra, och vi är övertygade om att en sådan bolagsform även skulle passa vår hälsocentralverksamhet. Med den strukturförändring som en bolagisering innebär följer en större handlingsfrihet, såväl ekonomisk som praktisk, vilket gör det möjligt att öka effektiviteten samtidigt som personalen får mer att säga till om. De landstingsdrivna hälsocentralerna ges då möjligheten att konkurrera på lika villkor som de privata.

Hemsjukvård

Idag ansvarar kommunerna för hemsjukvården på primärvårdsnivå, men ansvarsfördelningen mellan Regionen och kommunen är otydlig. För att motverka onödig osäkerhet hos dels respektive vårdgivare, men även för den enskilde patienten, anser vi att en **kompletterande utvärdering av hemsjukvården ska genomföras**. Med detta ser vi även att en **återregionalisering av hemsjukvården** skulle vara av stor betydelse.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Aktivt söka personal utifrån som kan tänka sig att flytta till de mindre orterna
- Erbjuder flyttbidrag
- Samarbeta med instanser som lär ut svenska
- Erbjuder praktik jämte ordinarie personal för läkare som inte talar svenska
- Bolagisera primärvården
- Genomföra en kompletterande utvärdering av kommunaliseringen av hemsjukvården

- Arbeta för en återregionalisering av hemsjukvården

Akutsjukvården

Akutmottagningarna i regionen måste kunna hantera dagens enorma patientflöde. Det kan bli trångt och vissa mottagningar ligger dessutom sämre till än andra. Vår akutverksamhet ska arbeta snabbt, effektivt, med hög kvalitet och ges möjlighet att hantera patientflödet – allt för att minska långa väntetider. En trygg och säker akutvård innebär även att våra akutmottagningar, i högre grad än idag, ska bemannas av specialister och akutmottagningläkare – inte utbildningsläkare.

Det är hårt tryck på akutmottagningarna. Många gånger dyker det upp patienter som egentligen bör besöka hälsocentralen eller familjeläkarjouren. Detta ökar självklart påfrestningen för både personal och patient. Det är ofta långa väntetider på akuten som kan innebära ökad frustration och otrygghet för patienterna, men även ökad stress för personalen.

Akutmottagning med angränsande familjeläkarjour är ett bra alternativ till minskad belastning på akutmottagningarna. Här finns familjeläkare och annan personal som tar hand om patienter med sjukdomar som inte kräver behandling av andra specialister. Patienterna kan även lotsas vidare till akuten om de är i behov av akutvård. Med en Familjeläkarjour vägg i vägg blir det enkelt att avlasta akuten och patienterna får rätt vård fortare.

För barn och unga som besöker akutmottagningen, anser vi att det behövs en särskild **barnakutmottagning** med rum som är avdelade från den vanliga akuten. På detta sätt slipper barn och anhöriga stressen av att möta svårt sjuka vuxna och äldre. Här är miljön barnanpassad med leksaker och dylikt, som gör väntetiden mindre jobbig för barnet. Här ska de även kunna möta barnspecialister.

Det är vanligt att de mindre orterna saknar egna akutmottagningar. Därför är det på dessa platser nödvändigt att **inrätta "näraakuter"** där primärvårdsjourens uppdrag ingår. Alla medborgare ska känna att de har tillgång till hälso- och sjukvård var de än har valt att bosätta sig.

Akuttläkare

Vi måste bemanna våra akutmottagningar med akutmottagningläkare, eftersom vi idag inte har akutmottagningläkare överhuvudtaget. Det är viktigt att vi har läkare som är specialiserade inom akutsjukvård, som vet hur de ska hantera akuta uppkomna skador och sjukdomar, som har det medicinska ansvaret på mottagningen. Vi behöver akutmottagningläkare som enbart är anställda på akutmottagningarna och finns tillgängliga där när det behövs. Patienter som besöker akutmottagningarna måste känna sig trygga i att de snabbt får rätt vård.

Ambulans

Att ha en fungerande ambulansverksamhet i regionen är oerhört viktigt. De flesta medborgare i regionen anser att vi idag har en väl fungerande ambulanssjukvård. Däremot utesluter det inte att många som bor på landsbygden känner oro över att de inte ska få vård och hjälp tillräckligt snabbt, på grund av de långa avstånd som kan uppstå.

Vi måste ha **tillräckligt med ambulanser i hela regionen** så våra medborgare kan känna sig trygga i att de får vård i tid. Vi ska alltid jobba på att insatstiderna blir så korta som möjligt.

Ambulanshelikopter är ett viktigt alternativ för att snabbt kunna plocka upp och transportera akut sjuka och skadade människor, bland annat de som bor på landsbygden. Region Gävleborg har inga egna ambulanshelikoptrar men har avtal både med Uppsala, Östersund och Dalarna där vi vid behov kan avropa helikoptrar av dem. Vi behöver dock göra översyner över behovet av ambulanshelikoptrar, där vi bland annat tittar på hur många gånger per år vi använder oss av helikopter samt om avtalen är fullgoda.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Bemanna våra akutmottagningar med specialister och akutläkare
- Öka öppettiderna för regionens hälsocentraler
- Ha akutmottagning med angränsande familjeläkarjour
- Inrätta särskild barnakutmottagning på länets sjukhus
- Inrätta närakuter på orter utan akutmottagning
- Garantera en god tillgång av ambulanser i hela regionen
- Göra en översyn över behovet av ambulanshelikoptrar

Barn- och ungdomsvård

För barn och ungdomar krävs det oerhört mycket engagemang och driv från föräldrarna för att de ska få rätt vård. Som vårdpersonal är det viktigt att alltid ta patienterna på allvar, gammal som ung. Efter det första besöket, och diagnossättandet, ska fortlöpande besök och behandlingar ske kontinuerligt. Det måste alltid finnas motivation från sjukvården att fortsätta ta hand om, behandla och rehabilitera patienterna. **Regionen och kommunerna måste samarbeta bättre** för att underlätta vården av barn och unga, samt fortare fånga upp barn som mår dåligt. Det måste finnas **fler skolsköterskor och kuratorer** som kan ta hand om alla barn och unga. Riskerna finns att barn och unga glöms bort på skolan för att kontakterna med skolans sjukvårdsutbildade personal är alltför dåliga, eller för att det helt enkelt inte finns tid. Är ett barn inskrivet på exempelvis habiliteringen inom regionen innan barnet börjat skolan fortsätter barnet på habiliteringen utan att skolan tar över ansvaret vilket kan innebära att barnet blir utan hjälp under skoltiden.

Vi ser ett behov av att nå en bättre samverkan mellan Region Gävleborg och regionens skolor med syfte att motverka dagens ökade psykiska ohälsa hos barn och unga. Ett **utvecklat samarbete med regionens idrottsföreningar, fritidshem och ungdomsgårdar** utgör en viktig del i att tidiga åtgärder kan sättas in. Genom att arbeta för att lyfta in idrottsrörelsen i skolidrotten kan vi på så vis skapa nyfikenhet och intresse även för en aktiv fritid, även information om bra kosthållning utgör en viktig del i ett förebyggande arbete.

Familjecentraler

Barnfotma är något som ökar både i regionen men även i övriga delar av landet. Det innebär även här att ett starkt samarbete mellan regionen och kommunerna är viktigt, och måste bli bättre. Genom att arbeta fram åtgärdsplaner kan vi tidigt hjälpa både det drabbade barnet, men även hela familjen, att hitta rätt kost- och hälsovanor. **Fler familjecentraler** bör inrättas, i framförallt utsatta områden kan dessa centraler utgöra en viktig roll för att tidigt hjälpa familjer med kost- och hälsovanor.

Risikfaktorer för psykisk ohälsa behöver uppmärksammas och identifieras tidigt. Detta är en nödvändig uppgift för region och kommun och även detta bör ske genom familjecentraler.

Barnens hus

Idag får sjuka barn och ungdomar söka akutvård på samma ställe som vuxna vilket för barnet, kan upplevas som obehagligt och stressframkallande. Det kan innebära väntrum fulla med mycket sjuka människor, drogpåverkade, samt vuxna som uppträder aggressivt. Många föräldrar till sjuka barn berättar om upplevelser på akuten där de fått vänta många timmar i en rörig miljö, utan större möjlighet att aktivera barnen. Genom att öppna Barnens Hus med en separat akutmottagning i anslutning till övriga akutmottagningar kan vi avsevärt förbättra barn- och ungdomssjukvården i regionen.

Barnens Hus är en verksamhet där personal från olika discipliner samlas och tillsammans erbjuder bästa möjliga omsorg för de yngre, och där föräldrar och närstående ges goda förutsättningar att känna att de är delaktiga och har inflytande.

Barnens Hus ska ses som ett komplement till en utökad samverkan mellan Region Gävleborg och skolhälsovården, och syftar till att våra barn och unga ska få stöd och hjälp snabbt. En samverkan som kräver en väl fungerande samordning mellan de aktörer som innehar det gemensamma ansvaret för barn och unga, exempelvis barn- och ungdomspsykiatri (BUP), skola/skolhälsovård samt socialtjänst. Detta gör det möjligt för oss att motverka psykisk ohälsa bland barn och ungdomar.

För exempelvis neuropsykiatriskt sjuka barn och ungdomar är bristen på regelbundenhet och struktur ett stort problem. Barnen får möta nya läkare vid varje besök, läkare och sköterskor som ibland saknar specialkunskaper om varje patients sjukdomsbild.

Sjukvården ska utgå ifrån varje barns behov. Genom att samla barn- och ungdomssjukvården på samma ställe – Barnens Hus, kan vi stärka samarbetet och tryggheten för både patienter och personalgrupp. Vi ska samla all lämplig specialistvård för att ge barn och ungdomar en stressfri och anpassad miljö där det även finns plats för föräldrar att bo kvar vid behov.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Ha fler skolsköterskor och kuratorer
- Öka samverkan mellan Region Gävleborg och regionens skolor
- Koppla hälsocentraler som ett slags företagshälsovård för att ha större kontinuitet
- Samla barn- och ungdomssjukvården på "Barnens Hus"
- Inrätta Barnens Hus
- Förebygga psykisk ohälsa bland barn och unga tidigt genom familjecentraler

Mest sjuka äldre

Befolkningen blir allt äldre, och vårdbehovet ökar allt mer med tiden. Samtidigt som de äldre håller sig friska längre, ökar antalet diagnoser när de väl blir sjuka vilket ställer ökade krav på specialister inom sjukvården. Det krävs god kompetens inom såväl vård som omsorg för att förstå de behov som måste tillgodoses. Det behövs **fler specialister inom geriatriken** (läran om åldrandets sjukdomar) redan idag, och risken är att bristen på specialister kommer öka framöver. Vården för våra mest sjuka äldre måste få extra resurser för att kunna axla framtidens utmaningar. Vi behöver både sköterskor och läkare med spetskompetens inom detta område, som sätter patienternas bästa i första hand. Vi anser att Regionen behöver satsa på utbildningar för sjuksköterskor. Detta för att komma åt problemet med bristen på specialister. Genom att **utbilda sjuksköterskor inom geriatrik** kan de ta större delar av vården, samt minska behovet av specialistläkare.

För många av de mest sjuka äldre patienterna kan det svenska språket vara svårt. Vi har många patienter vars modersmål inte är svenska. När vi blir äldre tappar vi nytillkomna språk och färdigheter. Då krävs **språkutbildad personal och tolkar**. Att förstå vad som händer och vilka beslut som ska fattas är avgörande för trygghetskänslan.

Mellanvårdsplatser

Flertalet patienter kommer hem tidigare än vad de själva känner sig trygga i. De känner att de inte klarar av, eller är trygga med de vardagliga sysslorna. Vi saknar någon **form av mellanlandning** för patienter som är medicinskt färdigbehandlade, men behöver fler vårdinsatser än de som erbjuds på ett korttidsboende eller äldreboende. För dessa patienter skulle det vara idealiskt att bli inlagda på en **mellanvårdsavdelning** som erbjuder platser just för dessa patienter. Mellanvårdsplatser innebär även att trycket kan minska på vårdavdelningar, bidra till färre överbeläggningar, men även frigöra vårdplats för annan patient.

Trygg hemgång

Ett annat bra alternativ till dagens vårdplatser på sjukhuset och korttidsboenden skulle vara att införa ett **vårdteam som möter upp patienterna i hemmet** efter deras sjukhusvistelse. Vårdteamen ska se till att våra mest sjuka äldre känner sig trygga i att komma hem tidigt, se till att patienten kan klara alla vardagliga sysslor själv, och sedan hålla kontakt med patienten under en period för att se att allt fungerar.

Sjuktransporter

Många patienter får även åka långa sträckor mellan hem och olika vårdinrättningar, något som skapar otrygghet, men även ökar infektionsrisken eftersom patienterna åker tillsammans i sjuktransporter. Vissa tillfällen får de åka flera timmar utan att någon sjukvårdspersonal finns till hands. Varken dryck eller mat delas ut och resan blir väldigt osäker och jobbig eftersom de inte har någon att prata med vid besvär eller oro. Vi måste **se över logistiken inom sjuktransporten**. Våra patienter måste få den omvårdnad och sjukvård som de är i behov av, men även tillgång till mat och dryck om så önskas.

Det krävs kontinuerliga analyser av vården, samt en åtgärdsplan för att på ett bra och effektivt sätt komma åt det som idag inte fungerar tillfredställande. Genom att se vad som inte fungerar idag, samt se vilka utmaningar som kan komma längre fram, kan Regionen åtgärda brister och få en väl fungerande vård till våra mest sjuka äldre.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Ha fler geriatriska vårdplatser
- Ha fler specialister inom geriatrik, både läkare och sköterskor
- Satsa på specialistutbildningar inom geriatrik för sjuksköterskor
- Stimulera flerspråkig personal inom vården
- Införa mellanvårdsplatser på samtliga av Region Gävleborgs sjukhus
- Införa vårdteam som möter upp patienterna i hemmet efter deras sjukhusvistelse
- Göra kontinuerliga analyser, samt åtgärdsplaner för att komma åt det som inte fungerar inom vården till våra mest sjuka äldre
- Se över logistiken inom sjuktransporten

Palliativ vård

Att befinna sig i livets slutskede är många gånger traumatiskt, både för patienten och för dess anhöriga. Många patienter lider av svåra smärtor och är i behov av läkarvård dygnet runt. Patienterna måste vara placerade på en avdelning där de har tillgång till specialister, medicin men även möjlighet till samtalsterapi. Vården för våra patienter som är i livets slutskede måste bli den bästa möjliga, och idag erbjuder vi sjukhusvård eller vård i hemmet, samt alternativt på kommunernas korttidsboenden. Vi vill utöka alternativen för patienter som är i behov av palliativ vård. För de som inte vill eller kan bo hemma, men samtidigt inte har behov av sjukhusets resurser, vill vi kunna erbjuda plats på ett Hospice. Vi behöver en **större mångfald av palliativ vård**.

Vi vill **öppna Hospice i regionen**. På ett Hospice ska det finnas personal som är specialiserade inom det palliativa området, och de ska vara tillgängliga dygnet runt för att kunna tillgodose patienten med allt från smärtlindring till samtalsterapi. Hospicet ska vara hemtrevligt inrett och ha plats för anhöriga att stanna kvar under patientens sista tid, men även kunna erbjuda samtalsterapi för de anhöriga.

Anhörigstöd

Det är många gånger oerhört traumatiskt för anhöriga till en patient som befinner sig i livets slutskede. Det är viktigt att vi även ser till denna grupps behov av samtalsstöd och liknande. Att vi hela tiden håller de anhöriga informerade och uppdaterade i vad som händer. Vi måste kunna **erbjuda anhörigstöd**.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Ha en större mångfald av palliativ vård
- Öppna Hospice i regionen
- Kunna erbjuda anhörigstöd

Psykiatrivård

Psykisk ohälsa och psykosociala problem ökar kraftigt i samhället. Utan snabba åtgärder, samt ökade ekonomiska satsningar kommer sjukvården stå inför stora ekonomiska utmaningar inom en snar framtid. Psykiatrivården måste fungera tillfredställande, och ingen ska behöva fara illa. Vi måste korta ned väntetiderna, öka vårdplatserna, anställa fler specialister samt göra fler uppföljningar av patienterna. Vi måste **prioritera psykiatrin** mer, vikten läggs på att finna de bästa lösningarna för den enskilde patienten. Ekonomiska satsningar samt omprioriteringar krävs för att åtgärda de brister som finns. Region Gävleborg ska öppna upp för ett mer utbrett **samarbete med externa vårdgivare**. Regionen ska kunna slussa vidare patienter för att kunna ge dem de bästa vårdalternativen, för varje enskild individ. Vi vill dessutom **öppna upp mer för privata aktörer**, detta för att öka psykiatrivårdens tillgänglighet och korta ned vårdköerna.

Det är viktigt att Regionen får de psykosociala teamen att fungera på bästa möjliga sätt. Och för att nå de bästa resultaten bör vi se över om alla hälsocentraler ska ha psykosociala team. Ett alternativ kan vara att de **hälsocentraler som har möjlighet och önskar, kan specialisera sig på psykiatripatienter**. Sjukdomsbilderna förändras och idag har många patienter fler diagnoser. Detta ställer högre krav på specialistkunskaper. Långa väntetider är en katastrof för denna patientgrupp och deras anhöriga som behöver snabba insatser för att motverka eventuella följsjukdomar och kroniska besvär.

Allt fler i ung ålder drabbas idag av psykisk ohälsa och psykosociala problem. Ett **samarbete mellan Regionen och skolhälsovården bör upprättas**. På så sätt kan man förhoppningsvis tidigare fånga upp

barn och unga som mår dåligt. Detta skulle innebära att följsjukdomar och onödigt lidande kan minskas. Att detta samarbete fungerar på bästa sätt är viktigt så våra barn och unga slipper bollas mellan psykiatrin och socialtjänsten. I arbetet med att förebygga och snabbt hitta barn och unga som lever med psykisk ohälsa vill vi ha en **psykiatrisk mottagning på Barnens Hus**. Där ska patienten ha tillgång till en grupp specialister som tillsammans kan arbeta fram bra lösningar utifrån varje patients behov.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Prioritera psykiatrin
- Öka samarbetet med externa aktörer inom psykiatri
- Öppna upp för fler privata aktörer inom psykiatri
- Verka för att hälsocentraler som har möjlighet specialiserar sig på psykiatripatienter
- Öka samverkan mellan Region Gävleborg och regionens skolor, inte minst kring psykisk ohälsa
- Ha en psykiatrisk mottagning på Barnens hus

Rehabilitering

En aktiv och professionell rehabiliteringsverksamhet är en förutsättning för att människor ska kunna återgå till sin vardag på bästa möjliga sätt. Och ur ett samhällsekonomiskt perspektiv har det enbart fördelar. Fler som arbetar ger ökade skatteintäkter, minskat utanförskap och ett välmående samhälle. Att **starta rehabiliteringen redan på sjukhuset** är absolut bäst för att patienten ska få större möjligheter att snabbt återhämta sig, och påbörja sin rehabiliteringsplan.

Idag saknar rehabiliteringsutredningen ett viktigt område – **klimatvård**. En effektiv rehabiliteringsform som innebär att patienten vistas i ett varmt och soligt klimat under minst tre veckor, under kontroll av sjukvårdspersonal. En rehabiliteringsform som har stor positiv effekt på vissa patientgrupper.

Regionens egen rehabiliteringsverksamhet klarar idag inte av att hantera alla patienter som kommer in. Något som innebär onödigt långa väntetider. Vi Moderater i Region Gävleborg vill ha **fler aktörer som arbetar med rehabilitering**, som regionen kan hänvisa till. Det kan vara både utomlands och utomregional.

Vi vill hela tiden finna nya vägar, samt utveckla rehabiliteringen. Vi anser att regionen ska uppmuntra, och ge ekonomiska möjligheter till personal som kommer med bra idéer och nya, effektivare vårdalternativ.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Starta rehabiliteringen redan på sjukhuset
- Erbjuder klimatvård
- Öppna upp för fler aktörer inom rehabilitering
- Ge ekonomiska möjligheter till personal som kommer med bra idéer på nya vårdalternativ inom rehabilitering

Tandvård

Folktandvården drivs i bolagsform, vilket fungerar bra. Det är viktigt att Folktandvården håller sig konkurrensneutral gentemot andra privata aktörer. Vad gäller **upphandlingar inom tandvården så vill vi att den görs i mindre delar**, på så sätt underlättar det för mindre aktörer att vara med och leverera

till regionen. Det ger dessutom möjligheter att hitta mer flexibla lösningar för glesbygden respektive större tätorter.

Idag finns möjlighet för föräldrar att välja annan tandvårdsgivare till sina barn än Regionens, vilket inte alla känner till. Detta måste vi vara noggranna med att informera våra invånare om. Men det måste även vara **enkelt att välja andra barntandläkare** än Folktandvården, om man vill göra det.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Verka för att tandvårdsupphandlingar görs i mindre delar
- Förenkla möjligheten att välja annan barntandläkare än Folktandvården

Hjälpmedel

För människor som är i behov av hjälpmedel kan skillnaderna i utbud, anpassning efter individuella önskemål, samt subventionsgraden variera beroende på var i landet man bor. Förskrivarna är ofta begränsade av vilka hjälpmedel de får erbjuda patienten, vilket kan resultera i en ojämlig vård. Vi vill att de nödvändiga hjälpmedlen ska finansieras av Regionen, och att vi **följer Sveriges kommuner och landstings (SKL) riktlinjer** för att kunna erbjuda ett jämlikt utbud till alla patienter.

Alla patienter ska ha samma **rättigheter oavsett var i regionen eller landet de bor**. Vi vill att ansvaret över utbud, pris och egenavgifter ska ligga på nationell nivå. Regionen ska kunna tillgodose behoven av **service samt hjälpmedel dygnet runt, året om**.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Erbjud alla regionens medborgare samma hjälpmedelsutbud
- Verka för att regionen följer SKLs riktlinjer
- Tillgodose patienterna med service och hjälpmedel dygnet runt, året om

Folkhälsa

En förbättrad folkhälsa omfattar mycket och är en övergripande, strategisk fråga för att våra regionsinvånare ska må bra. Mycket fokus ligger på människors vardag i form av arbete, studier, boende och sociala sammanhang. Folkhälsoarbetet handlar ytterst om att främja och förebygga ohälsa och skapa möjligheter för att motverka livsstilssjukdomar. Strukturerat folkhälsoarbete, exempelvis mödrahälsovård, barnhälsovård, vaccinationer m.m. bedrivs sedan många år. På senare år har även riktade hälsosamtal för vissa ålderskategorier införts. En annan del av det förebyggande arbetet kan kallas hälsofrämjande arbetssätt, eller sjukdomsförebyggande arbete. Detta innefattar såväl primär- som sekundärprevention.

Folkhälsa är en del av hållbarhetsarbetet. Kommunerna och privata aktörer skall stimuleras att **stödja det aktiva föreningslivet** med folkhälsa som ett ledord. Barnfetma och diabetes är exempel på folksjukdomar, och förebyggande hälsovård skulle absolut löna sig. En frisk befolkning ger dessutom lägre kostnader och ökad tillväxt.

Kommunerna är skyldiga att strategiskt arbeta med folkhälsofrågan som del i hållbarhetsarbetet. Kommunen ska främja fysisk aktivitet och goda kostvanor i skola samt god livskvalitet och aktiviteter för äldre. Kommunen ska i större grad främja ett aktivt föreningsliv och skapa arenor för fysisk aktivitet. Offentlig sektor, som arbetsgivare, måste också prioritera sitt arbetsmiljöarbete. Det arbetet kommer göra att individer och samhället i stort mår bättre, resultaten i skolan ökar och sjukskrivningar minskar.

Privata aktörer inom friskvård och folkhälsofrämjande verksamheter ska också prioriteras som bransch, liksom lokala matproducenter.

Region Gävleborg ska höja ambitionsnivån ytterligare och vara en proaktiv och pådrivande aktör inom folkhälsoarbetet i länet. Vi anser att det förebyggande arbetet ska genomsyra hela vårdkedjan. Vi ska öka samverkan mellan Region Gävleborg, kommuner, ideella föreningar samt övriga hälsofrämjande aktörer.

Genom en ökad förståelse för hur våra invånare mår och lever kan vi bättre motverka långvarigt utanförskap och ohälsa. Att ha ett arbete att gå till är också betydelsefullt för en människas välmående och allmäntillstånd. Man vet dessutom att det är av utomordentlig vikt att grundlägga goda vanor tidigt. Det är därför önskvärt att de förebyggande hälsoinsatserna sätts in då människor är mest förändringsbenägna, som exempelvis när de väntar barn eller precis har fått det. Därför bör insatser initieras redan inom mödravården och barnhälsovården.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Verka för att Region Gävleborg är en pådrivande och proaktiv aktör inom folkhälsoarbetet
- Öka samverkan mellan Region Gävleborg, kommuner, ideella föreningar samt övriga hälsofrämjande aktörer

Regional tillväxt

Tillväxt skapas av människor som omfamnar och främjar utveckling, samt inställningen till de personer som driver utvecklingen. Frihet att kunna välja och att enkelt kunna utveckla sig och sin idé blir därför central. Tillväxt är summan av våra framsteg som individer, men även samarbeten med andra i föreningar, företag och nätverk. Tillväxt skapas av människor som får förutsättningar att utveckla sig och sina idéer i sin omvärld och verksamhet. Ytterst är det människors uppfinningsrikedom som gör det möjligt för oss att få mer av det vi efterfrågar.

Land, regioner, kommuner och städer konkurrerar i attraktionskraft om arbetskraft, investeringar och uppmärksamhet. Detta sker på lite olika villkor, eftersom resurser och förutsättningar ser olika ut. Gävleborg är relativt glest befolkat, med en medellön och disponibel inkomst som ligger under Sverigemedel. Andra regioner som har bättre förutsättningar och också satsat mer på tillväxtfrämjande åtgärder har ett bättre utgångsläge än Gävleborg och därför är det avgörande att vi satsar på tillväxtfrämjande åtgärder så att vi kommer ikapp och tar täten i utvecklingsverige.

Vår politik skapar förutsättningar för att uppnå en optimal utveckling i hela regionen. Vårt arbete blir att förmedla det vi vet på ett sätt som gör att alla förstår vad som skapar de bästa förutsättningarna för ökade resurser åt välfärden.

Kompetensförsörjning

Hela Gävleborg måste jobba för att hela Gävleborg ska leva. Arbetslinjen är Moderaternas linje och det är ett budskap som tål att repeteras och förstärkas. Vi är hela Sveriges arbetarparti. Det ska finnas rätt jobb för alla.

Företagen har svårt att hitta rätt kompetens. Kommunerna bör hjälpa till genom att **inrätta företagslotsar, medflyttarservice** samt att på olika sätt underlätta för inflyttande till regionen. Hela

regionen ska ses som en gemensam arbetsmarknad och då behövs det möjligheter till god förflyttning mellan olika orter.

Samarbetet mellan kommunerna om neutrala funktioner bör etableras i större utsträckning. Begreppet **"extratjänst"**, där möjligheter finns att anställa viss personal under 12 månader i offentligt finansierade verksamheter, **bör noga utredas och införas i de kommunala verksamheterna**. På detta sätt ges personer, som är långt ifrån arbetsmarknaden samt våra nysvenskar, en möjlighet att komma i arbete. Det kommunala samarbetet med näringslivet är även det viktigt för att öka arbetstillfällena. Vi vill ha **ett utvecklat samarbete mellan kommuner och näringsliv gällande yrkesutbildningar inom bristyrken**.

Moderat politik för fler i arbete handlar primärt om att alla i Sverige som kan arbeta och försörja sig själva även ska göra det. I Gävleborg ska vi **inspirera och skapa förutsättningar** för att våra många privata arbetsgivare **lättare ska kunna anställa en till**.

Många stora arbetsgivare finns i offentlig sektor. De är viktiga för regionen både som leverantörer och arbetsgivare. Dessa måste bli mer attraktiva som arbetsgivare och skapa en bättre arbetsmiljö. Samtidigt måste **privata aktörer lättare kunna komma in på marknaden**. Offentliga jobb som kan drivas privat och där det finns efterfrågan ska prioriteras. Det gör vi genom att hjälpa och förenkla för drivna personer som vill starta privata skolor, vårdinrättningar och andra tjänster som kan överlåtas från offentlig regi.

Praktik

Praktikplatser samt utökade och delvis förändrade lärlingsmodeller utvecklas tillsammans med både offentlig och privat sektor. **Kommunerna bör öppna upp sina verksamheter för personer långt ifrån ordinarie arbetsmarknad** i större utsträckning än idag. Detta eftersom stora pensionsavgångar är en verklighet inom kommunerna. Givetvis i nära samförstånd med de fackliga organisationerna.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Inrätta företagslotsar
- Inrätta medflyttarservice
- Etablera "extratjänster"
- Verka för att kommunen i samverkan med näringslivet tar fram företagsförlagda praktikplatser inom bristyrken
- Inspirera och skapa förutsättningar för att privata arbetsgivare lättare ska kunna anställa en till
- Underlätta för privata aktörer att komma in på marknaden
- Öppna upp för personer som är långt ifrån ordinarie arbetsmarknad

Utbildning och forskning

Länet har en av de lägsta utbildningsnivåerna i landet och det är därför angeläget att skapa möjligheter och stimulans för människor att vidareutbilda sig.

Det ska vara attraktivt att arbeta i förskola, skola och med utbildningar. Både offentliga och privata arbetsgivare måste få bättre förutsättningar att attrahera, rekrytera, vidareutbilda och behålla en frisk personal.

Region Gävleborgs forskning och utveckling

Regionen är ett kunskapsföretag där ny kunskap ständigt måste utvecklas för att ge den bästa vården och servicen till regionens medborgare. Här är samarbetet med universitetet i Uppsala och Akademiska sjukhuset en viktig del. Högskolan i Gävle ger möjligheter att skapa nätverk mellan företag, forskning och utveckling. De egna sjukhusens mycket viktiga utbildnings- och rekryteringsfunktioner måste utvecklas och stärkas för attraktiv vidareutbildning av viktiga personalkategorier.

Högskola

Högskolan i Gävle ger både ungdomar och vuxna möjligheter att växa och utvecklas, precis som den ökar Gävleborgs möjligheter i tillväxt och utveckling. Högskolan i Gävle lockar idag många människor från hela Sverige eftersom de kan erbjuda utbildningar inom flera viktiga områden. Och utbildning bidrar till att fler får bättre förutsättningar till arbete, vilket i längden gynnar Gävleborg om studenterna väljer att stanna kvar. Därför **måste vi hitta bra sätt som kan få studenter vid högskolan att vilja stanna kvar i Gävleborg även efter avslutade studier.**

Ett flertalet företag i Gävleborg intresserar sig idag för att öka samarbetet med högskolan för att de på så sätt kan utforma kurser och utbildningar tillsammans. Man kan då skapa kurser och utbildningar för enskilda företag, såväl som efter det behov samhället har, men även efter framtidens hårdare krav på specialkunskaper.

Ett **ökat samarbete mellan Högskolan i Gävle och näringslivet**, samt andra aktörer, är en förutsättning för tillväxt och hållbar utveckling, samt för att tillgodose dagens, och framtidens kompetensbehov. För regionens del är det viktigt att förbättra samarbetet med högskolan framförallt då det gäller att skapa relevanta utbildningar för sjuksköterskor, skapa fler praktikplatser på våra sjukhus och vårdinrättningar, samt genom bättre samarbete skapa ökat intresse för vården.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Hitta bra sätt för att få studenter vid Högskolan i Gävle att vilja stanna kvar i Gävleborg
- Öka samarbetet mellan högskolan och näringslivet
- Verka för att högskolan ska öka samarbetet, och med krav på att stödja näringslivet
- Verka för den långsiktiga målsättningen att högskolan i Gävle blir universitet
- Främja och utveckla digitala mötesrum och distanskommunikation

Folkhögskola

I Gävleborg har vi ett brett utbud av folkhögskolor med Forsa, Bollnäs och Västerberg. Utöver dessa finns även externa folkhögskolor som Regionen och staten är medfinansierare i. Vi vill utveckla samarbetet runt folkhögskola och utbildning mellan stat, Region och kommun. Men samarbetet behöver även öka mellan Regionen och verksamheter som arbetar för att integrera nyanlända i det svenska samhället.

Det är grundläggande att staten tillsammans med Regionen och kommunerna samarbetar för att hitta goda strukturer, med ett förstklassigt utbud vad gäller utbildning både för ungdomar och vuxna. Folkhögskolorna i regionen kan idag erbjuda både grundutbildning samt mer specialiserade utbildningar, så som musikinjen i Bollnäs och specialkurser för personer med afasi på Forsa folkhögskola. Folkhögskolorna i regionen fyller en viktig funktion då de har bra kurser och utbildningar,

särskilt för människor som befinner sig långt från arbete. Detta kan vi göra ännu bättre genom att folkhögskolorna lägger mer fokus på yrkesutbildningar. Dessutom anser vi att **vi kan utnyttja folkhögskolans lokaler mer effektivt** än vad som idag görs.

Att utveckla samarbetet mellan utbildningsinstanserna, arbetsförmedlingen samt näringslivet gör att vi på så sätt kan tillhandahålla uppdragsutbildningar som arbetsmarknaden behöver.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Utveckla samarbetet runt folkhögskola och utbildning mellan stat, landsting och kommun
- Utveckla samarbetet med verksamheter som arbetar för att integrera nyanlända
- Verka för att folkhögskolorna fokuserar på fler yrkesutbildningar
- Utnyttja folkhögskolornas lokaler mer effektivt
- Utveckla samarbetet mellan utbildningsinstanserna, arbetsförmedlingen och näringslivet

Privata aktörer

Moderaterna arbetar aktivt för att fler **privata aktörer ska ges möjlighet att starta verksamheter inom välfärdssektorn**. Detta är för oss ett naturligt komplement till de kommunala alternativen. Och vi ska även verka för god dialog och ett bra samarbete inom verksamhetsområdena. Att konkurrensutsätta kommunala verksamheter samt se över vad som kan utföras av privata aktörer ska hela tiden ligga högt upp på dagordningen. **Moderaterna ska alltid vara öppna för att någon annan än kommunen ska utföra uppdrag**, även mer effektivt och till lägre kostnad. Vi ska också ge **tillväxtfrämjande intressenter goda förutsättningar och möjligheter till etablering**.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Aktivt arbeta för att fler privata aktörer startar verksamhet inom välfärdssektorn
- Verka för att Region och kommun ska vara öppna för att någon annan utför välfärdsuppdraget
- Skapa tillväxtfrämjande förutsättningar för etableringar

Entreprenöriellt lärande

Entreprenöriellt lärande handlar i grund och botten om att lära för livet och stimulera initiativtagande, drivkraft, olikheter och företagsamhet redan från förskolan. Vi vill **öppna upp ytterligare för privata aktörer med olika pedagogiska inriktningar** för att komplettera kommunal verksamhet. Samtidigt som vi vill att **samarbetet mellan skola och näringsliv utvecklas och förstärks**. Det är oerhört betydande att **olika aktörer etablerar samarbete och att dialogen förbättras**.

Moderat politik ska främja all skolverksamhet att anamma elevens potential och drivkraft. Därför bör vi **säkerställa elevernas tillgång till digitala verktyg och digital kompetens**.

Det är viktigt att de kluster som finns i länet, i **olika branscher ges tillfälle och möjlighet till samarbete med gymnasieskolorna**. På så sätt kan vi **ge företagen fler tillfällen att delta i undervisningen på ett mer praktiskt sätt**, ett viktigt komplement till den teoretiska undervisningen.

Vi anser att eleverna även ska ha möjlighet att få stöttning efter avslutade projekt. Vi vill att **UF företagande ges större möjlighet till fortsättning även efter avslutade projekt**.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Öppna upp ytterligare för privata aktörer med olika pedagogiska inriktningar
- Verka för att samarbetet mellan skola och näringsliv utvecklas och förstärkas
- Verka för att olika aktörer etablerar samarbete och att dialogen förbättras
- Säkerställa elevernas tillgång till digitala verktyg och digital kompetens
- Verka för olika branschers tillfälle och möjlighet till samarbete med gymnasieskolorna
- Ge företagen fler tillfällen till att delta i undervisningen på ett mer praktiskt sätt
- Verka för att UF-företagande ges större möjligheter till fortsättning efter avslutade projekt

Näringsliv

Region Gävleborg har som målsättning att **vi ska ha en topplacering i ranking för bästa företagsklimat**, och den högsta tillväxten jämfört med andra län utanför storstadsregionerna. För att nå dit behöver Regionen bland annat en genomlysning av alla de spridda resurser som arbetar med nyföretagande, entreprenörskap, innovationer, finansiering och mentorskap för att vi ska kunna samarbeta på bästa sätt.

Vi behöver ett **regionalt företagsråd** där olika kompetenser kan samlas, som även kan fungera som vägledare eller en "dörr in" för de som vill starta företag. Här ska finnas information om vad kommunen och Regionen kan erbjuda vad gäller bland annat finansiering, affärsplanering och mentorskap.

I Regionen vill vi **utveckla en "Gävleborgsbörs"** som under ett gemensamt tak samlar investeringsvilliga företag och personer. Gävleborgsbörsen kan drivas av en bank eller motsvarande. Här ska marknadsmässiga och kommersiella villkor gälla, och alla idéer ska prövas.

Vårt mål är att innovationer ska stärkas och vår region ska bli stark och innovativ. Det handlar om att ta till vara på, och omvandla goda idéer till nya processer, varor, tjänster och nya företag. För att starta nya företag krävs finansiering och kapital, ofta kan det vara svårt att hitta finansiärer som är villiga att investera.

De offentliga upphandlingarna ska utformas så de ökar möjligheten för det lokala näringslivet att lägga anbud. Underlagen ska utformas så att fler aktörer kan delta i upphandlingen.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Ha någon form av centralt företagsråd där alla olika kompetenser samlas
- Utveckla en Gävleborgsbörs
- Verka för att de offentliga upphandlingarna ska utformas så det lokala näringslivet kan lägga anbud
- Verka för att underlagen utformas så fler aktörer kan delta i upphandlingen

Näringsliv för tillväxt

Tillväxt kan delas in i social, ekologisk och ekonomisk tillväxt. Tillväxt är ett begrepp där innebörden ibland tas för given eller ger utrymme för egna tolkningar. Vi namnger gärna myndigheter, program och politiska områden efter detta, som om *tillväxt* vore ett nytt element i ekonomisk utveckling eller att tillväxt behöver synliggöras som en nödvändighet. I det råder inga meningsskiljaktigheter, dessa rör snarare *hur* tillväxt skapas, *om* den ska skapas och *hur* dess frukter ska *fördelas*.

Planen för tillväxt handlar sammantaget om att bli fler. Alla verksamheter ska få förutsättningar att anställa en till. Alla som bor här ska känna lust att locka hit en till. All politisk, regional och kommunal verksamhet ska ha målet att se till att en till, varje timme, 365 dagar om året, väljer Gävleborg. Då

växer både antal företag och individer i arbete vilket skapar ett starkare Gävleborg och mer skatteintäkter till en optimal välfärd och service, samt god och hållbar livskvalitet.

Moderaterna ska skapa förutsättningar för verksamheter att anställa fler, samt att fler utbildar sig och kommer i arbete. Vi ska skapa förutsättningar för att vi ska bli fler som lever, verkar, bor, besöker, handlar och trivs i Gävleborg. Med fler invånare och besökare följer ökad service, större utbud och högre livskvalitet. Men vi måste även se till att politik och verksamheter levererar, förenklar och tillfredsställer de verksamheter och aktörer som främjar tillväxt.

Moderaterna är det parti som är mest medvetet om näringslivets betydelse. Därför ska också hela **vår politik genomsyras av tillförsel av näring för tillväxt**. Med det menar vi att främja allt som skapar förutsättningar för nya, gamla, små, lokala och globala företag och företagare att utvecklas och växa. Resurser måste skapas innan de kan fördelas och förbrukas. Vi ska därför stödja en näringslivsutveckling baserad på näringslivets och individens drivkraft.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Fortsätta förenkla för företag och företagare
- Verka för att offentlig sektor inte i onödan konkurrerar om jobb, och med verksamheter som privata aktörer utför
- I större utsträckning ge stöd och möjligheter till företag och näringar
- I större utsträckning ge stöd och möjligheter till företag att genomföra miljöförbättrande och hållbarhetsökande omställningar

Besöksnäring

Besöksnäringen är mycket viktig för Gävleborg då det är en av få snabbt växande marknader. Goda förutsättningar är nödvändiga då ett besök inte bara ger inkomster till själva besöksområdet utan även genom "turistkronan", och i ännu större grad till den lokala handeln. Besöksnäringen kan därför räknas som en exportprodukt när vi har internationella gäster. Vi vill **skapa och agera värdar för fler, och större evenemang**. Vi vill att **strategier och finansieringar för besöksnäringen inkluderar föreningar och i större grad fritid, idrott, kultur, arenor, evenemang, möten, konferenser** et cetera.

Alla personer och företag som skapar reseanledningar ska uppmärksammas. Allt för ofta glömmar vi bort det man kallar idrottsturism och kulturturism som ofta drivs av och genom ideella föreningar och krafter. Dessa är oerhört viktiga eftersom de oftast skapar återkommande reseanledningar. Moderaterna ska därför hitta sätt att **strategiskt stötta samtliga verksamheter som skapar reseanledningar och bidrar till ökade besök**. Det innefattar ideella föreningar och företag inom alla områden, samt de som bygger, upplåter och äger arenor och miljöer där evenemang och aktiviteter sker. I det uppdraget ska direkt stöttning av verksamhet och aktörerna, privata, ideella som kommunala prioriteras.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Skapa och agera värdar för fler större evenemang
- Verka för att besöksnäringen inkluderar föreningar
- Stimulera aktörer som skapar reseanledningar och tillhandahåller miljöer för evenemang
- Ge stöd till privata och ideella aktörer

Regional kultur

Kultur är en stor och viktig del både för regionens utveckling, men även för en trivsamt och välmående offentligt miljö.

Vi anser att det är viktigt att anamma nya kulturer och normer. Något som skapar en öppen och välkomnande gemenskap med nya uttryck som uppkommer genom olika kulturer som möts. Med hjälp av en mångfald kulturutövare, och olika kulturyttringar påverkas folkhälsan positivt. **Regionen ska uppmuntra till mångfald av kulturutövare** för att göra regionen mer attraktiv, samt för att få större spridning i hela Gävleborg.

Sveriges kulturella företeelser är i ständig förändring, precis som våra kulturarv, och många nya människor söker sig både till landet i stort, men även regionen.

Det är önskvärt att **se över den offentligt finansierade kulturen för att se om fler områden kan tillkomma**. Eftersom kulturarvet förändras kan det finnas anledning att uppdatera, och se över nya områden samt eventuellt ta bort gammalt som inte längre är intressant. Som exempel har Regionens en industri som är på väg att försvinna, lokaler som vittrar bort men som kan berätta spännande historier om vårt arv.

Den humanistiska kulturförståelsen ska vara en större del i skolan än vad den är idag. Detta eftersom det är viktigt att barn och ungdomar får möjligheten att se, höra och känna kultur men även själva få utöva estetiskt skapande som ryms inom kvalitativ kultur. Det ska vara en naturlig del i skolgången att få ta del av olika kulturer och traditioner. **Skolorna ska uppmuntras att ta större del i det offentliga kulturutbudet, och i större utsträckning ta tillvara på barn och ungas olika behov av kultur.**

Kreativa uttrycksformer som konst, litteratur, musik, teater och dans samt andra genrer som ingår i Regionens kulturverksamheter ger människor – unga som gamla, ett ökat välbefinnande. Det öppnar upp för fantasier och egna tolkningar, känslor, samtal och förståelse.

Idag ges stora subventioner till vuxenkulturen i regionen, till exempel genom Folkteatern. Ett brett kulturutbud behöver inte helt finansieras av det offentliga, utan här finns det gott om ideella krafter. **Barn och unga ska prioriteras inom den offentligt finansierade kulturen.** Och subventioner ska främst gagna denna grupp, istället för vuxenkulturen som i högre grad bör finansieras av varje enskild människa.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Uppmuntra till mångfald av kulturutövare
- Verka för att skolorna uppmuntras i att ta större del av det offentliga kulturutbudet
- Verka för att skolorna i större utsträckning tar till vara på barn och ungas olika behov av kultur
- Se över den offentligt finansierade kulturen för att se om fler områden kan tillkomma
- Prioritera barn och unga inom den offentligt finansierade kulturen

Kollektivtrafik

En väl fungerande kollektivtrafik är A och O för Region Gävleborgs tillväxtpotentialer. Den lokala och regionala kollektivtrafiken måste samordnas för att minska restider och förenkla resandet för alla resenärer. Kollektivtrafiken betyder mycket för att hela regionen ska leva, både stad och glesbygd. För regionen finns stora utvecklingsmöjligheter. Regionens ska tillsammans med kommunerna arbeta mot det gemensamma målet att regionen ska växa och utvecklas. Det är viktigt att hela regionen ges möjlighet att växa och utvecklas, vilket vi gör på bästa sätt genom att ta till vara på regionens olika möjligheter och styrkor. Alla delar av regionen är viktiga för att vi ska kunna skapa tillväxt i hela regionen.

Alla ska ha möjlighet att kunna färdas med kollektivtrafik – tåg, buss, taxi och färdtjänst, kollektivtrafiken ska vara enkel och kostnadseffektiv, ett bra sätt att få rörlighet i hela regionen. Det ska finnas bra förutsättningar för att bo i regionen, men arbeta eller studera i närliggande städer. Då krävs goda möjligheter till pendling. Att tidtabeller, standarden på vägar, järnvägar, bussar och tåg regelbundet kontrolleras, krävs för att hålla god standard så människor väljer att åka kollektivt istället för att ta egen bil.

Kollektivtrafiken måste vara enkel, snabb och pålitlig. Idag är det tråkigt nog många som upplever problem med tåg som inte går i tid, eller som inte går överhuvudtaget. Biljettkrångel och färdmedel som varken är bekväma eller rena. Vi vill att en **översyn av dagens tåg ska göras**, och framtida inköp av tåg noga bör övervägas. Regionen måste ha tåg som klarar av vårt svenska klimat med snö, is, regn och kyla. Vi kan inte acceptera att tåg inte går, eller går långt efter utsatt tid, på grund av klimatet.

Vid resor till angränsande regioner och län behöver du många gånger köpa flera biljetter trots att det är samma huvudman. Att köpa biljetter eller kort kan av denna anledning, för många upplevas som krångligt. Oavsett om du pendlar dagligen med kollektivtrafiken, eller om du bara åker någon enstaka gång, så ska det vara enkelt.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Förbättra pendlingsmöjligheterna inom länet samt mellan länen
- Ha en samordning mellan kollektivtrafikens olika aktörer
- Göra en översyn av dagens tåg inför framtida inköp av nya tåg
- Verka för klimatanpassade kollektivtransporter såsom tåg och buss
- Verka för fossilfri kollektivtrafik

Infrastruktur

Infrastruktur finns i form av vägnät, järnvägsnät etc. för daglig transport av varor, människor och tjänster men även bebyggelse, tele- och internet samt vatten- och avloppsnät ingår i infrastrukturen. Utöver det finns mer abstrakta infrastrukturer som t.ex. samhällsinstitutioner, utbildningsväsen, sjukvård samt lagar och förordningar.

Region Gävleborg har många industrier som har stora tillväxtpotentialer. Sandvik och Iggesund bruk är exempel på två stora företag som bidrar till tillväxt i hela regionen. Med ett nära läge mellan Stockholm och Sundsvall kan Gävleborgs arbetsmarknad breddas och förstöras ännu mer. En infrastruktur som minskar avstånd, och förbättrar befintliga kommunikationer skapar en dynamisk region. Därför är en **utbyggnad av järnvägen i Gävleborg** av stor vikt för att skapa bättre förutsättningar för regionens industrier att nå en större marknad på ett effektivt sätt, som dessutom garanterar bra möjligheter för framtida pendling. Genom att sammankoppla Ostkustbanan med Bergslagsbanan kan vi förbättra kommunikationerna mellan Bergslagen och Gävleborg. Det innebär att en stor del av godstransporterna till södra Sverige kan göras utan att behöva passera den trånga passagen i Stockholm.

Med effektiva förbindelser för tåg och upprustade vägar skapar vi en förbättring för vår gemensamma arbetsmarknad. Mellan Stockholm och Sundsvall, via Uppsala och Gävle, går den mest trafikerade enkelspåriga sträckan inom det svenska järnvägsnätverket – Ostkustbanan. Ostkustbanan och Norra Stambanan, som går mellan Gävle och Ånge, är av stor vikt för hela Sverige. En stor andel människor och gods färdas mellan södra och norra Sverige denna sträcka, därför vill vi att **Ostkustbanan ska bli tvåspårig**. På så sätt ökar vi kapaciteten, men framför allt minskar vi risken för eventuella störningar som utgör förhinder för dem som färdas här.

Även vägtransporter ska fungera smidigt och minska avstånden inom och utanför regionen. E4:an, liksom Ostkustbanan och Norra Stambanan, är en pulsåder och är av stor vikt för Gävleborg och hela Sverige. En snabb, trafiksäker och miljömässig hållbar **utbyggnad av E4 till minst fyrfilig motorväg mellan Sundsvalls- och Stockholmsregionen** är en förutsättning för tillväxten i regionen.

På så sätt kan både kapaciteten och säkerheten öka, samt minska känsligheten för störningar. Detta skulle öka förutsättningarna för att genomföra lastbilstransporterna felfritt, men även för bilister som dagligen tar sig fram på E4:an. Genom att även **bredda Riksväg 83, Riksväg 84 och "räta linjen" – Riksväg 50**, kan vi öka regionens förutsättningar ytterligare. Ett välutbyggt vägnät ger förutsättningar för bra kommunikationer och rörligheten kan öka, det är nyckeln till en breddad och förstordad arbetsmarknad.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Verka för att Ostkustbanan blir tvåspårig
- Sammankoppla Ostkustbanan med Bergslagsbanan
- Bygga om E4:an mellan Sundsvall- och Stockholmsregionen till fyrfilig motorväg
- Bredda Riksväg 83, Riksväg 84 och "räta linjen" – Riksväg 50

IT och fiber

Såväl företag som privatpersoner är idag beroende av en snabb och driftsäker uppkoppling mot internet. Utbyggnaden i framförallt regionens landsbygdsområden måste accelerera. Inget talar för att de kommunala bolagen är självskrivna att utföra detta.

Företagsamhet

Företagande och entreprenörskap spelar en nyckelroll i ett väl fungerande välfärdssamhälle. Det är i företagen som merparten av alla nya jobb skapas och det är också där som många nya innovationer utvecklas och kommersialiseras. Detta genererar ekonomisk tillväxt och möjligheten till förbättrad levnadsstandard. Företagens positiva bidrag till sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten ger skatteintäkter, som i sin tur finansierar den gemensamma välfärden.

Företagen är stommen i all tillväxt och den mest beständiga formen för de flesta verksamheter. Att stödja företag och företagande är inte bara en självklarhet för Gävleborgs överlevnad utan en central del i Moderaternas program för hållbar tillväxt.

Regionen ska vara attraktiv för både befintliga och nya företag. Etablering och expansion behöver stimuleras i högre grad. Regionen och kommunerna behöver få i uppdrag att vara mer proaktiva och aktiva i att marknadsföra regionen som verksamhetsplats. Och med rätt förutsättningar vågar fler förverkliga sina idéer och utveckla företagandet i Sverige.

Tillväxtmiljöer för nya och befintliga företag

Tillväxt handlar inte bara om befintliga företag utan också om att utveckla kommande företag. Vi ska även hjälpa företag som väljer att flytta verksamheten hit. Att **förstärka samarbetet med Business Sweden** ger oss större möjlighet att hjälpa våra nya, men även gamla företag att öka sin globala försäljning. Men vi vill även att **Regionens uppdrag för offentlig upphandling och etablering ger resultat.**

Tjänster och tjänstedrivna verksamheter växer medan befintlig industri omvandlas. Flera viktiga arbetsgivare är i behov av att förnya sig, sitt ägande, affärsmodell och marknad. Vi vill att **regionen får fler aktörer i så kallade acceleratormiljöer**, där befintliga företag får tillgång till stöd för exempelvis omställning, utveckling, avknoppning och generationsväxling.

Moderaterna ska säkerställa att alla företag som har behov och efterfrågar tillväxtfrämjande miljöer får det. Vi vill att **synergier och samverkan mellan alla aktörer blir sömlös, förstärks och utvecklas**. Att vi konsekvent ska **förenkla för företag i sin kontakt med kommunerna, landsting och Region Gävleborg**. Här kan det vara väldigt givande om vi dessutom i **större utsträckning samarbetar med företagarföreningar**.

Vi vill säkerställa att **strukturmedel i största möjliga mån kommer Gävleborg till gagn**.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Verka för att samarbetet med Business Sweden förstärks
- Arbeta med att Regionens uppdrag för offentlig upphandling och etablering ger resultat
- Verka för att Regionen får fler aktörer i så kallade acceleratormiljöer
- Verka för att synergier och samverkan mellan alla aktörer blir sömlös, förstärks och utvecklas
- Konsekvent förenkla för företag i sin kontakt med kommunerna, landsting och Region Gävleborg
- I större utsträckning samarbeta med företagarföreningar
- Verka för att strukturmedel i största möjliga mån kommer Gävleborg till gagn
- I alla upphandlingar och verksamheter beakta och prioritera hållbara alternativ

Regional livsmiljö

Trygghet

Stora delar av tryggheten handlar om "blåljusens" närvaro och förutsättningar att komma på rätt plats i rätt tid. Människors oro måste tas på allvar. Bemanningen inom räddningstjänst, polis och ambulans måste säkras och få bättre villkor.

När staten drar tillbaka sin polisiära närvaro, när arbetsförhållandena för ambulans och räddningstjänst i gles- och landsbygd försämras – då försvagas både trygghet och säkerhet. Detta accepteras inte av oss Moderater. Staten har att ansvara för ordning och säkerhet, och vårt nationella krav på fler poliser och högre polislöner är ett av de viktigaste inslagen för att höja säkerheten även i Gävleborg. Även lokalt måste kommunerna och Regionen tillsammans aktivt och tydligt verka för fler poliser och bättre villkor för räddningspersonal i hela länet.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Verka för att utryckningspersonal får bättre förutsättningar att klara och gilla sitt jobb
- Verka för att regional och lokal tillväxt skapar ökat utrymme i att finansiera välfärd och trygghet
- Verka för en utökning av den polisiära dispensutbildningen i Söderhamn

Bostäder

Kommunerna måste se till att mark finns tillgänglig för etableringar. **En planbank (bank som erbjuder byggnadsdetaljplaner) ska tas fram** och hållas uppdaterad i varje kommun. Vi är övertygade om att det offentliga inte ensamt kan vara drivande i att det byggs fler bostäder. I vissa kommuner i länet finns tendenser att de privata alternativen trängs undan då kommunerna själva och ensamma vill bygga genom sina bostadsbolag. Vi Moderater ser Regionen och kommunerna som möjliggörare till att andra än skattebetalarna bygger nya bostäder. Det behövs en mix av hyresrätter, bostadsrätter och småhus tillsammans med bra lösningar för äldre och ungdomar för att säkerställa tillväxt och inflyttning. Vi vill att **kommunerna ser över sina översikts- och detaljplaner** för att kunna erbjuda byggrätter till intressanta entreprenörer.

LIS (landsbygdsutveckling i strandnära läge)

Om inga juridiska hinder föreligger skall bosättningar i sjö- och havsnära lägen stimuleras. Våra attraktiva marktillgångar skall användas i tillväxtbefrämjande syfte.

Man måste få bygga nytt och bygga till i glesbefolkade områden nära kusten, vid vackra vattendrag och sjöar. Därför vill vi även **påverka riksdag och regering** att ändra strandskyddsreglerna.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Verka för att en planbank ska tas fram
- Verka för att kommunerna ser över sina översikts- och detaljplaner
- Påverka riksdag och regering att ändra strandskyddsreglerna

Rovdjur

En ständigt aktuell fråga i vår region är det hårda rovdjurstrycket. Gävleborg, tillsammans med Dalarna och Värmland står för den absolut största andelen vargar procentuellt. Därför förordar vi Moderater i Region Gävleborg en mer regionaliserad och tydlig rovdjurspolitik. Grundförutsättningen för att få stöd för politiken hos allmänheten är att ha trovärdiga och förankrade förvaltningsplaner för våra fem stora rovdjur, framförallt vargen och björnen. För att skapa en kontroll och balans behövs både viltvård och licensjakt. En trovärdig rovdjurspolitik kräver en aktiv förvaltning som stärker förtroendet för rovdjurspolitiken.

Vi måste ta hänsyn till de människor som berörs lokalt. Vid hot om skada mot landsbygdsbefolkningen och dess näringar skall myndigheterna kunna agera skyndsamt och snabbt utifrån de antagna handlingsplanerna.

Vi vill arbeta för att markägare och jägare ska få ökat inflytande, samt för en minskning av vargstammen. Rovdjurspolitiken har även varit anpassad till de villkor som råder för utrotningshotade stammar, något som behöver utvecklas då stammarna idag har nått en större bärkraft.

Vad gäller forskning kring rovdjursförvaltningen och rovdjurens plats i ekosystemet måste vi ta hänsyn till detta.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Öka markägare och jägares inflytande
- Begränsa stammen för våra rovdjur på en livsduglig nivå utifrån evidens

Migration och integration

Sverige har historiskt sett haft en öppen attityd mot andra kulturer, religioner och länder vilket har hjälpt oss att bygga den välfärdsstat vi i dag lever i. För en hållbar asylpolitik krävs att människor som kommer hit ges bästa möjliga förutsättningar att bli delaktiga i samhället, framför allt genom arbete och egen försörjning.

Migration är ett för mänskligheten naturligt tillstånd. Även för människor som tvingas fly från sitt land och sitt hem, är drömmen om ett bättre liv den starka drivkraften. Sverige måste bli bättre på att ta tillvara på den drivkraften, och arbeta hårt för att integrera invandrare i samhället.

Hur pass väl integrationen fungerar ser dock väldigt olika ut beroende på var i Sverige de nyanlända bor. En kommun som brukar lyftas fram som ett gott exempel där integrationen fungerar väl är Solna kommun. Där arbetar de med individuella lösningar, kompetensutveckling, goda företagskontakter och där är det näringslivschefen som har det yttersta ansvaret.

I Solna har man relativt hög andel utlandsfödda med uppehållstillstånd, samtidigt har man väldigt låg arbetslöshet och grad av försörjningsstöd.

Kommunerna ska också vara behjälpliga i att validera utländska utbildningar och andra kunskaper. Människan vill i grunden vara en del av samhället och vi ska göra vägen dit kort. I Sverige och Gävleborg arbetar man och gör rätt för sig.

Det är viktigt att Migrationsverket samverkar med kommunerna samt utformar riktlinjer och rutiner för hur anvisningarna ska gå till i praktiken. På så sätt blir det ett likvärdigt mottagande oavsett var i landet man anvisas. Inom länsstyrelsen ingår det samordnande uppdrag att under ledning av Migrationsverket verka för att det finns beredskap och kapacitet för mottagandet.

Vi Moderater ser alla människor som en självklar del i samhällets gemenskap, alla ska ges chansen att på egna ben förverkliga sina drömmar. Det anser vi stärker både individen och samhället i stort. Vi tror på ett pluralistiskt samhälle där alla ska kunna komma till sin rätt och alla människor, oavsett bakgrund, bemöts med respekt.

Att minska utanförskapet handlar i grunden om jobb. Ett eget arbete och egen försörjning öppnar för mycket annat i livet. För att människor ska integreras, vare sig de är födda i Sverige eller inte, har uppehållstillstånd eller blivit medborgare, krävs fler arenor där naturliga möten uppstår.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Samverka med stat och Region för att korta ner vägen till arbete
- Skapa snabbspår från SFI in i jobbmatchning
- Öka och förbättra flexibiliteten i språkundervisningen
- Stödja utvecklandet av fler socialt integrerade företag

Hållbarhet och miljö

Jordens resurser är inte oändliga. Därför är vårt sätt att konsumera och bruka jorden viktig och kräver hållbar tillväxt även ur ett ekologiskt och miljömässigt perspektiv. Sverige visar att det går att förena **ökad tillväxt med minskade utsläpp och här ska Gävleborg ligga i framkant** då vi är ett relativt industritätt län med stor förnyelsepotential. Som föregångare på hållbar tillväxt kan vi med konstruktivt och målmedvetet arbete framtidssäkra vår industri utan att den skadas konkurrensmässigt. En hållbar tillväxt handlar om balansen mellan människors möjlighet till frihet och jordens resurser.

Närproducerat

En del av begreppet *hållbar tillväxt* innebär att varor och tjänster **konsumeras närmre dess ursprung**. Vi moderater är inte protektionister, vare sig på nationell eller regional nivå, men vi ska se till att **politiken möjliggör för att flera lokala producenter**, små som stora, ska lyckas så att det ekologiska och miljömässiga avtrycket optimeras. Detta sker främst genom att den offentliga sektorn i sina upphandlingar i större utsträckning räknar in miljöfaktorer, utan att för den sakens skull konkurrera på olika villkor.

Moderaterna i Gävleborg ska:

- Ligga i framkant när det gäller ökad tillväxt med minskade utsläpp
- Möjliggöra fler lokala producenter